

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECE

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Krinka je padla

Krinka pada z obraza sovjetske Rusije. To pripoznajo sedaj tudi že oni, ki so v svoji otročji navsnosti tiščali glave v pesek ali si mašili ušesa s cenenimi dovpti o preliravanju ter o spokorni spreobrnitvi ruskih oblastodržcev. Kajti ta pesek je sedaj že okrvavljen s človeško krvjo, ki jo je začela od sovictov zanetna revolucija prelivati križem po Evropi in skozi zamašena ušesa vendar le prodira križ iz bratomornega klanja, ki ga Moskva uprizarja na vzhodu in na zapadu, da doseže svoj cilj ki je po 19. letih ostal nespremenjen isti, kot je bil l. 1917, ko se je v blaznih možganih rodila ideja svetovne revolucije z vsemi sredstvi.

Se leži nad Španijo črni dim, skozi katerega bliskajo zubili državljanske vojne, še niso razkopali razvalin in pokopali vseh mrličev, ko prihajajo poročila, da so ruski sovjeti po svoji Kominterni pripravili podoben pokoli tudi v Grčiji, torej na naših mejah. Španija leži daleč od nas in naši za vsako socialno zlo otpirjeni živci so še razmeroma dobro prenašali poročila o tamošnjih grozotah pobesnelega klanja in uničevanja. A Grčija je naša sosedka. Morda nas bo to predramilo, da bomo vendar enkrat odprli svoje oči in pogledali resnici v obraz, predno ne zažgo naše lasne hiše. Španija na evropskem zapadu, Grčija na njenem vzhodu, to sta sedaj za vsako oko vidna noža škarij, katerih držaj je v rokah komunistične internacionale ali, da imenujemo stvar s pravim imenom, v rokah sovjetske vlade. To je bil torej smisel lanskega kongresa svetovnega komunizma v Moskvi, ki je izdal geslo, da je treba natakni krinke na obraze. To je bil tudi smisel vsega žilavega diplomatskega delovanja sovjetske vlade, ki je navidezno zažgala vse svoje stare bogove na oltarju »mednarodnega sodelovanja« in »borbe za mir«, ki je sklepala politične, vojaške, kulturne in gospodarske zveze z najboljšimi kapitalističnimi državami na svetu, ki je končno šla tudi na kolena pred Zvezo narodov, s trdim požirkom požrla vse svoje nekdajne revolucionarne ideale ter žgala kadla idealom tiste kulture, ki ji je napovedala smrtno borbo. Treba je bilo evropske narode uspešati. Treba je bilo meščanske države malo pobožati, da se jim živci pomirijo. Treba ustreči tudi njihovim neutišljivim apetitom, da se njihov glad potolaži in se jim vrne zavest miru in udobja. Vse to je sovjetska vlada v enem letu sijajno izvedla. Ko je bilo evropsko polje s nekaj hvaljevdretnimi izjavami na ta način »pomirjeno« in čuječnostni uspešana, se je vsula nad njega ploha zakrinkanih moskovskih agentov, ki so z gesli boja za demokracijo in mir prodali brez težave do ljudskih množic in jih začeli organizirati v tako imenovane ljudske fronte. Španija je bila izbrana za prvo postojanko. Neurejene socialne razmere v tej državi so delovanje olajšale. Balkan je bil izbran kot druga postojanka na nasprotni strani Evrope. Tudi tam je Moskva našla v neurejenih političnih, socialnih in gospodarskih razmerah, ki vladajo v Grčiji, deloma tudi v Bolgariji in Rumuniji, učinkovite sotrudnike. Vmes med tema postojankama pa je sovjetska vlada po agencijah Kominterne rahljala celo vrsto držav, kot Francijo in Češkoslovaško, kjer je strah pred nemško nevarnostjo izkoristila za ustanovitev ljudskih front, propagandnih centrov, vojaških zvez. Glavni udar naj bi se izvedel v Španiji, ki bi mu sledil takoj udar na Balkanu, tako da bi se hkrati revolucija širila od obeh strani, iz Španije navzgor proti Franciji in Belgiji, kjer so bila lepo pripravljena, iz Grčije pa tudi navzgor v Bolgarijo in še naprej v Podonavje, kjer sedaj še stojijo nepremagljive protikomunistične trdnjave. Zmeda bi potem zalila Nemčijo, nastal bi nov evropski pokoli, nad katerim bi zapopolnala rdeča zastava s srpom in kladivom.

Komunistični prevratni poskus v Španiji je zadel na odločen upor v Španiji sami. Pokazalo pa se je tudi, da so se države v Evropi, ki se od Moskve niso dale preslepiti in ki so pokazale voljo, da sovjetsko rovanje zaustavijo, četudi s silo. Tudi v Grčiji ni uspel, vsaj kolikor smo dosedaj po redkih vestih, ki od tam prihajajo, poučeni. Proglas grške vlade na narod, ki ga na drugem mestu objavljamo, je zgovorna priča, kako daleč je komunistična propaganda prodrla v osnove državnega življenja. Ta proglas, ki sicer ni noben kompliment za vlado, ki je bila tako malomarna, da je mirno gledala komunistično početje, pripoveduje, da so komunisti preplavili vojsko s svojimi gesli, se vrgli nato na šolske ustanove in jih tako rekoč že zavajevali po svojem celičnem načinu boja, končno pa podminirali tudi že vso državno uradništvo in ga nahujskali proti državi. Neprestane stavke, ki od maja meseca v Grčiji druga drugi sledijo, so bile prvi signali, neke vrste predvaje za veliki udar, ki bi imel priti te dni in s katerim bi bili komunistični privrženci v vojski, med uradništvom in v šolah vrgli krinke z obraza, prevzeli oblast in državo raztelesili v soviete. Nenadno in še vedno nepojasnjene smrti šestih vodilnih grških državnikov v razdobju 3 mesecev so političnim strankam, ki se v Grčiji itak nikoli niso odlikovale po kakšni idejni homogenosti, vzele še tisto razsodnost, ki so jo prej kazale, ko so imele še močne voditelje. Žetev komunističnih agentov je med politično brezglavimi množicami morala naravno biti obilna. Če bi se vladi v zadnjem trenutku ne bilo posrečilo odkriti prevratnih načrtov Kominterne, bi imela danes Evropa na dveh krajih socialne požare, iz katerih bi se nujno moral v najkrajšem času razviti splošen vojni požar po vsem kontinentu. Iz »načelne« borbe med fašistično in komunistično idejo bi nujno nastala dejanska borba med fašizmom in komunizmom z vsemi nedoglednimi posledicami. In ta borba bi se ne odigravala v časopisju in v knjigah ali v akademskih dvoranah, marveč v mlakah človeške krvi.

Iznenađenje, ki ga je povzročil razvoj dogodkov v Grčiji, ima svoj odsev tudi v Bolgariji, kjer zadnje čase mnogočesa v političnem življenju nismo razumeli. Zdi se, da so tam nekateri drugi politiki bolj jasno videli, kot Kjosicvanova vlada in da so se začeli pripravljati, da proti »ljudski fronti«, ki se z mehkimi moskovskimi rokami tudi tam ustvarja, postavijo protikomunistično fronto. Rdeči zubeli iz Grčije bi najprej udaril čez bolgarsko mejo v Bolgarijo, ki ima na Crnem morju, ki je po dardaneljski pogodbi postalo sovjetsko morje, svoja pristanišča ne daleč od Odeze in Sebastopola. To je z razkrit-

Za Španijo — Balkan

Moskva je hotela Grčijo pognati v zrak

Dunaj, 6. avg. b. Atenski dopisnik lista »Neues Wiener Tagblatt« pravi, da je vlada Metaksasa prišla v nepopolaren položaj, ker je bila prisiljena odrediti varčevanje v raznih resorih, da uravnovesi proračun.

To nepopolarnost je porabila III. komunistična internacionala in šef grških komunistov Klinos je dobil takoj navodila iz Moskve. Moskva mu je nasvetovala, naj išče zveze z venizelističnimi liberalci in drugimi levimi strankami, da osnuje »ljudsko fronto« po francoskem vzoru. Poskus se je v toliko posrečil, ker so upokojeni venizelistični častniki pristali na to, da v zvezi s komunističnimi agitatorji skupno organizirajo štrajk tobačnega delavstva.

Proglas na narod:

„Komunizem je preplaval naše šole, naše vojašnice, naše uradništvo“

Atene, 6. avgusta. AA. (Atenska agencija.) V pozivu na grško ljudstvo pravi ministrski predsednik Metaxas med drugim tudi tole:

Zbornica, ki je bila izvoljena v januarju 1936, ni mogla dati državi vlade. Komunizem je izkoristil to okolnost in je s pomočjo raznih političnih skupin drzno dvignil glavo in resno ogrožal socialni red države. Pripravljali so socialno revolucijo, o kateri misli, da je zanjo napočil čas. Pri zori, ki so se odigrali maja meseca v Solunu, so bili začetek. Nato je komunizem preplaval naše vojašnice, z agenti in letaki. V njih poziva vojake na socialno vojno. Sporedno s tem se je razširil tudi v naših prosvetnih ustanovah. Širil je svoje nauke med mladino in rušil upe v boljše prihodnost grškega rodu. Komunizem je prodrl tudi med uradnike in skušal med njimi razviti obtekle, da jim je država sovražnik in da je treba zato njene osnove uničiti.

Proglas navaja dalje, kako je komunizem izkoristil gospodarske težkoče države, ki so se pojavile predvsem zaradi slabe uprave v preteklosti. Sedanja vlada je brez vsakega političnega namena ugotovila nevarnost, v kateri se nahaja grški narod. Zato je izdala ukrepe, ki naj zasitijo siromašne in delavske sloje. Proglas navaja dalje, da je s strani vladnih nasprotnikov prihajala reakcija. Podpiral je je tudi del časopisja. Neprestane in neupravičene stavke in splošna delavska stavka, ki so jo pripravili po določenem načrtu in ki naj bi pomenila po izjavah voditeljev stavke začetek revolucionarne akcije v še večjem obsegu, vse to naj bi bilo zrušilo sedanjí socialni red v Grčiji. Pred takim položajem, ki je pomenil neposredno nacionalno in socialno katastrofo, je vlada smatrala za svojo dolžnost, da prepreči izbruh revolucionarnega gibanja, ki bi bil vsekakor vrgel državo v krvave medsebojne boje.

S pristankom kralja je bilo razglašeno obsedno stanje in je bila razpuščena zbornica.

Na ta način je on, Metaksas, kot vodja odgovorne vlade prevzel vso potrebno oblast, da reši državo od te katastrofe. Metaxas izjavlja dalje v svojem proglasu, da hoče svojo težko nalogo izvršiti naglo in odločno, ker mu to velevala dolžnost do vladarja in do ljudstva. On zahteva v svojem proglasu pokornost državi in disciplino. Vsaka reakcija proti obnovi grškega ljudstva bo takoj strta.

Aretacije komunistov

Atene, 6. avgusta. AA. V teku današnjega dneva so aretirali vse komunistične poslanke razen njihovega voditelja Shlavena, ki je zbežal. Med današnjim sprejemom tujih diplomatov v zunanem ministrstvu je g. Metaxas obrazložil novi položaj, nastal po razglasitvi diktature. Pravijo, da je g. Metaxas pri tej priložnosti ponovno podčrtal, da se je za ta korak odločil zaradi komunistične propagande, ki je grozila uničiti sedanje stanje.

Komunistični listi in publikacije so prepovedane. Nekateri levčarske osebnosti, ki so simpatizirale s komunisti, kakor n. pr. liberalni poslanec Kacos in univ. prof. Valos, so tudi aretirani. Splošna stavka je potekla v redu po zaslugi obsežnih varnostnih ukrepov, ki jih je vlada izdala. Ponoči proglašena cenzura še zmerom traja in mislijo, da je tudi v teku jutrišnjega dneva še ne bodo ukinitili. Vse zveze s tujino so pretrgane, prav tako tudi telefonske in brzojavne proge med Atenami in drugimi mesti.

Izvedelo se je, da je pri uvedbi diktature

jem zarote v Grčiji zoenkrat padlo v vodo, kot je padel v vodo prevratni načrt na evropskem zapadu.

Naj bi bili ti opomini zadosti. Oči, upamo, bodo večini mlačenčev odprli. Treba je sedaj samo še, da prodré tudi volja za obrambo. Sovražnika vidi sedaj vsa Evropa. Treba ji je volje, da se ga ubrani. Rovarijenju ljudskih front, ki so zgolj predstraže boljševizma, bo treba napraviti konec. Krinke stran! To bo bojni klic Evrope, ki noče vojne, ki vojno proklanja, pa tudi noče državljanskega klanja, in ki je odločno pripravljena, da se komunizmu ubrani, da ne bi iz njega vzklikala katastrofa humanistične in krščanske kulture. Dolžnost Evrope, ki ji je krščanstvo dalo najvišjo in najglobljo kulturo, je, da temeljito preuredi gospodarstvo in socialne razmere na temelju pravice, obenem pa, da onemogoči rovanje iz Moskve, ki hoče z ognjem in mečem uničiti demokracijo in svobodo vere ter prepričanja, pa porušiti vzajemnost stanov in narodov na tej edini človeka vredni podlagi.

igral eno izmed glavnih vlog bivši vojni minister in sedanji šef generalnega štaba general Papagos. Vojaštvo je še zmerom v pripravljenosti. Vojaški guverner Aten in poveljnik armadnega zbora general Fickas je danes izvršil inspekcijo vseh vojašnic in vojaških enot. Ponoči so korakale po atenskih ulicah patrulje konjenice, orožništva in policije. Vsa javna poslopja in važne točke je zasedlo vojaštvo.

Vlada: Red in mir

Atene, 6. avgusta. AA. (Atenska agencija.) Splošna stavka se je v celoti ponesrečila. Delo ni bilo nikjer prekinjeno. Življenje v prestolnici je popolnoma redno. V mestu se nahaja veliko številu tujcev, ki si ogledujejo znamenitosti. Red in mir vladata tudi v ostalih krajih države. Listi iz-

ražajo upanje, da bo izprememba režima omogočila rešitev mnogih resnih vprašanj.

Solija: Položaj je zelo napet

Sofija, 6. avg. b. Telefonske in brzojavne vesti iz Aten so še nadalje prekinjene. Po vesteh, ki prihajajo z grško-bolgarske meje, se doznava, da je grška vojska pomnožila obmejno stražo pri kraju Kula. Potnike, kateri so se hoteli peljati v Grčijo v avtomobilih, so nagovorili, naj zaenkrat ne izvršijo svoje namere in naj ne hodijo v Grčijo. Potniški zračni promet z letali nemške Lufthanse pa je ostal neokrnjen in funkcionira še nadalje neovirano. Inozemski potniki trdijo, da je v nasprotju s časnikiškimi vestmi v vsej Grški položaj zelo napet in da je prišlo do krvavih borb med stavkujočimi in vojsko.

Salezijanski domovi v razvalinah

Duhovniki pobiti, gojenci razgnani

Rim, 6. avgusta. b. Rdeča milica je zasedla v Barceloni veliko hišo salezijanskega reda, imenovano »Sarrice«, ki je imela 500 notranjih gojencev, študentov in vajencev. Vsa notranja oprema in delavnice so uničene. Duhovnika Sergija Cida so ubili. Drugo salezijansko hišo »Rocafort«, v kateri je bilo zavetišče za 700 delavskih otrok, so s cerkvijo vred požgali. Salezijanske kolegije v Alcoyu, Alicante Gerona, Mataro, Valenza in Villena so konfiscirali in zasedli, cerkve pa porušili. V Valenzi so rdeči vse duhovnike salezijance zaprli, od takrat pa od njih ni več nobene vesti. V Madridu je množica oplenila vse salezijanske zavode, štiri kolegije za moško in dve zavetišči za žensko mladež. Kaj se je zgodilo z duhovniki, se ne ve. Ista usoda je zadela salezijanske hiše v Baracaldo, Bilbao, Coruni, Santanderju in Vigu, ki so istotako bile namenjene vzgoji mladine revnih slojev. V andaluški provinci so porušili salezijanske domove v Alcala, Guadaira, Malagi, Moronu in Rondi. V tem zadnjem mestu je rdeča milica ubila direktorja kolegije duhovnika Antonija Torroera in Henrika Canuta, v Moronu pa direktorja Jožefa Fernandeza in njegovega pomočnika Jožefa Blanco.

„Sramota za krščanski svet“

London, 6. avgusta. AA. (DNB) »Daily Mail« poziva v zvezi s poročili iz Španije o grozotah državljanske vojne angleško vlado, naj prepreči, naj bi se v imenu civilizacije nadaljevala razdejajanje komunistov, ker pomenijo pravo sramoto za sedanjí krščanski svet.

Poročila upornikov:

Sevilla, 6. avg. AA. (DNB) General Queipo de Llano je razglasil po radiu, da se je med svojim obiskom v Cordovi osebno prepričal, da vladata tamkaj popoln red in mir. Z generalom Mollo je končal vse priprave za veliko ofenzivo, ki bo odločila boj. Ofenziva se bo začela v par dneh. Glede položaja na bojišču pravi general, da so nacionalistični oddelki iz Granade med Malago in Monterjem uničili marksistični oddelke. Po ogorčenem boju so uporniki zavzeli Brasan. Tu so zaplenili veliko orožja in materijala. Marksisti so pustili na bojišču 200 mrtvih. Na kraju pravi general, da je sedaj na španskem ozemlju 6000 prvovrstnih vojakov napadalnih oddelkov, ki so sestavljeni večinoma iz vrst španske tujske legije.

Maroške čete se prevažajo

Vozijo jih italijanska letala

Pariz, 6. avg. AA. (Havas) »Petit Journal« piše, da se ravnanje Francije v sedanjem sporu opira v prvi vrsti na tale tri načela:

1. Španska državljanska vojna naj ne povzroči nobene izpremembe razmerja v Sredozemskem morju; 2. vpliv in oblast v Maroku prizadetih držav naj se ne izpremeni in 3. demokratski ustroj v Španiji se ne sme strmoglavit v nobenim posegom od zunaj.
- List pravi v nadaljnjem svojem članku, da demokratske države v Evropi nikakor ne zagovarjajo kake križarske vojne v Španiji zaradi načel, ki vladajo v teh državah. Takšne zahteve se pojavljajo v državah z avtoritativnim redom.
- Ga. Tabouci trdi v »Ouvreur«, da se Italija in Nemčija poslužujeta popularne krilatice boja zoper komunizem, da bi uresničili svoje sebične politične cilje. Nemčija hoče izkoristiti sedanje dogodke v Španiji, da bi si zagotovila čim boljše mesto na bližnji konferenci petih lokarnskih držav. Nemčija skuša predčuti Francijo ne le kot zaveznico Moskve, temveč tudi kot njeno podpornico pri razširjenju prevratnih idej. Glede Italije pa pravi ga. Tabouci, da namenoma zavlačuje pogajanja o nevtralnosti izjavi, da bi medtem pomagala generalu Francu. Italijanska letala lahko sedaj prevažajo dnevno čez Gibraltarško ožino 500 vojakov.
- Tanger, 6. avgusta. (Havas.) Uporniki so večraj okoli 14. spravili čez Gibraltarsko morisko ožino tri ladje s skupno 2000 vojniki in velikimi količinami vojnega materijala. Prevoz so ščitila uporniška vodna letala, ki so stopila v ogorčeno

borbo z vladnimi topedovkami, rušilcem »Almirante-Valdezom« in neko podmornico. Pri tej priložnosti se je moglo ugotoviti, da so bile vladne ladje zelo slabo opremljene za protiletalsko borbo, nasprotno so pa uporniška vodna letala najmedrenejšega tipa. Vladno podmornico so v bojih nevarno poskodovali. Kakor hitro se je začel boj, je britansko pomorsko poveljstvo v Gibraltarju o tem obvestilo trgovske ladje, ki plovejo proti Gibraltarju in jih opozorilo, da naj ne krenejo v morsko ožino.

Divjanje drhali proti redovnikom

Pariz, 6. avgusta. AA. Današnji »Paris-Midi« poroča, da vlada v Barceloni še zmerom brezvladje. Mnogo oboroženih prostovoljcev pomaga pleniti. Pobili so skoraj vse menihe. Rešili so se samo tisti, ki se jim je o pravem času posrečilo preobleči se v civilno obleko.

Nemške simpatije

Gibraltar, 6. avg. AA. (Reuter) Zvedeli so, da je poveljnik nemškega rušilca »Leopard« obiskal Seviljo. Pri tej priliki je čestital voditelju upornikov v tej pokrajini generalu Llano k njegovi akciji.

Državljska vojska bo trajala pol leta

London, 6. avgusta. AA. (Stefani) »Evening Standard« piše, da je po poročilih, ki so jih dobili tukajšnji finančni krogi, pričakovati, da bo državljanska vojna na Španskem utegnila trajati pol leta.

Ljubljansko mesto dobi posojilo

Mestna hranilnica postane likvidna

Belgrad, 6. avgusta. m. Po posredovanju ministrov dr. Korosca in dr. Kreka je Državna hipotekarna banka na svoji seji dne 30. julija dovolila ljubljanski mestni občini dolgoročno posojilo v znesku 30 milijonov Din pod pogojem, da mestna občina plača svoj dolg Mestni hranilnici. Na ta način bo dobila Mestna hranilnica gotovino, s katero bo lahko zagotovila izplačilo zapadlih obveznosti, ki jih je sklenila decembra 1932 in bo tudi v trgovinskem ministristvu rešena prošnja za odlog plačil, ki jo je vložila 1. 1934, ki se do danes ni bila rešena in ni mogla Mestna hranilnica v celoti zagotoviti zapadlih obveznosti svojim vlagateljem v snislu objavljene lestvice.

Poleg tega namerava mestna občina plasirati obligacijsko posojilo z izdajo zadolžnice ter jih ponuditi vlagateljem mestne hranilnice po ugodnejši obrestni meri, kot je določena za dolgovanja mestne hranilnice vlagateljem in upnikom, ter hranilnici zagotoviti točno izplačilo obresti in amortizacije po Državni hipotekarni banki. S tem se bo mestna občina ljubljanska razbremenila svojih obveznosti pri Mestni hranilnici ljubljanski, ki bo zato mogla nadalje mobilizirati zamrznjene vloge in preiti v likvidno stanje.

V kratkem bo sklepal mestni svet ljubljanski o podrobnih določilih tega načrta, ki je bil dogovorjen med zastopniki mestne občine ljubljanske in Državne hipotekarne banke. Te podrobnosti bodo javljene vlagateljem mestne hranilnice ljubljanske. Če se bodo vlagatelji mestne hranilnice odzvali vabilu mestne občine in mestne hranilnice ter podpisali obligacijsko posojilo mestni občini s svojimi vlogami pri Mestni hranilnici v zadostni višini, bo Mestna hranilnica ljubljanska s pomočjo te akcije in posojila Državne hipotekarne banke postala v doglednem času popolnoma likvidna in bo pomagala znatno dvigniti gospodarstvo ljubljane in podeželja.

Predsednik ljubljanske občine dr. J. Adlešič, ki je zaradi te zadeve bil v Belgradu, je danes posredoval tudi v drugih zadevah ljubljanske mestne občine pri pristojnih ministristvih.

Na olimpijskih igrah

Naši so sicer dobri, a konkurenca je huda

Berlin, 6. avgusta. Danes je bil morda še najlepši dan olimpijskih iger, kar se tiče vredenosti. Če dan sicer ni bilo najboljši, vendar pa vsaj ni padel dež, večer pa se je spremenil v takega, kakor si ga moremo samo želeli. V glavnem torej danes vreme tekmovalca ni motilo. Dopoldne so se začele istočasno tekme v lahki atletiki, hokeju, poloigrah, v sabljanju, modernem petoboju (danes je bil na programu tek), v kolesarskih tekmah, v nogometu, v rokometu, v grški olimpijski rokoborbi ter v jadrnanju.

Naši tekmovalci danes

Jugoslovani so tekmovali v lahki atletiki, in sicer Mikič v troskoku, Markušič v metanju kopja, Ivanovič v polfinalu na 110 m z zaprekami, rokoborci so nastopili v predtekmovaljih, Lazar Jovanovič v streljanju in Bauman v jadrnanju. Od sedanjih naših tekmovalcev so torej počivali samo sabljaši in kolesarji.

Markušič izadel

Markušič je bil naša edina nada v metanju kopja. Vendar pa smo bili pri tem skeptični. Meja je bila namreč predpisana pri 60 metru, kar je več, kakor znaša jugoslovanski rekord, ki ga brani Markušič sam, t. j. 59,42. Markušič je v prvem in drugem metu dosegel obkraj nekaj nad 50 m. Pri tretjem metu je napel vse sile, da bi se plasiral za nadaljnja tekmovalca, ali da bi dosegel vsaj svojo običajno formo. A žal se mu to ni posrečilo. Zalučal je kopje v tretjem metu na znaniko 58 m. Na ta način je Markušič izpadel in ni mogel tekmovali naprej. V tej panogi bi morala nastopiti naša Miloš in Snežida, ki pa nista nastopila. Kvalificiralo se je za nadaljnja tekmovalca od 28 tekmovalcev le 17, med njimi trije Nemci.

Mikič v finalu

Naše nade je izpolnil Jovan Mikič. Nastopil je v troskoku, kjer je bila predpisana najmanjša mera 14 m. To mejo je dosegel že s svojim prvim skokom ter je preskočil nekaj nad 14 m. Toten rezultat sicer še ni znan; priprani pa smo, da je preskočil svoj jugoslovanski rekord, ki znaša 14,14. Njegov uspeh je tem prepričevalnejši, ker so mnogi drugi skakači, o katerih smo bili prepričani, da bodo z lahko preskočili minimum, dosegli najmanjšo mero šele pri drugem ali tretjem skoku. Med temi slednjimi so bili tudi znani mojstri troskoka iz Amerike, Kanade in Japonske. Mikič je bil pred skakanjem nekoliko nervozen, tik pred startom pa se je umiril, kar je gotovo pripomoglo k njegovemu uspehu. Po svojem skoku smo ga vsi veseli sprejeli medse in v naši koloniji, ki ji je veselo razpoloženje precej skopo, je bilo zopet veselo.

V troskoku so bili tekmovalci razdeljeni v dve skupini. V drugi skupini, ki je štela 20 tekmovalcev, bi moral poleg Mikiča nastopiti tudi Mikičovič. On pa je poleg treh izostalih tekmovalcev izostal. Mikič se je plasiral za finale še z 12 tekmovalci iz svoje skupine. V prvi skupini pa se je kvalificiralo za finale 11 tekmovalcev. Popoldne se je bila torej borba med 23 tekmovalci. Rezultati v tem času še niso znani.

Ivanovič izpadel!

Nas je sveda najbolj zanimati polfinal v teku na 110 m preko zaprek. V tej disciplini imamo svojega najboljšega olimpijskega predstavnika Ivanoviča. Tekmoči so bili razdeljeni v dve skupini. V skupini, v kateri je tekla Ivanovič, je bila konkurenca zelo huda. Tekel je namreč z Angležem Finlayem, Južnim Afrikanom Faverijem, Kanadcem O'Connorom, Amerikancem Packardom in Nemcem Wagnerjem. Ko je počel strel za start, je Ivanovič nekoliko zaostal. Vendar pa je silovito zletel naprej in pri sedmi zapreki je bil na tretjem mestu tik pred Kanadcem O'Connorom. Kanadčan se je z vsemi silami hotel Ivanoviču približati, kar mu je končno uspelo in je tik pred njim prehitel Ivanoviča. Ko sta tekla skozi cilj, je bil Ivanovič meler za Kanadčanom. Tako naš najboljši atlet na tej olimpijadi ni prišel v finale. V njegovi grupi je bil prvi Anglež Finlay s časom 14,5, 2. Packard (USA) 14,6, 3. O'Connor (Kanada) 15, 4. Ivanovič (Jugosl.) 15, 5. Wagner (Nemčija), 6. Favery (Juž. Afrika).

V drugi skupini so bili doseženi sledeči rezultati: 1. Towns (USA) 14,1, kar pomeni nov svetovni in nov olimpijski rekord, 2. Lindman (Švedska) 14,5, 3. Korucon (Anglija) 14,7.

Predteki na 400 metrov

Ob 10.30 so se začeli predteki na 400 metrov. Tekmoči so bili razdeljeni v osem skupin. Prva dva od vsake skupine sta se plasirala za nadaljnja tekmovalca. V vseh skupinah so bili doseženi neverjetno dobri rezultati. Konkurenca je bila tako huda, da je moral vsak tekač teči pod 50 sekund, dva pa sta se tekla celo pod 48 sekund, kar se je prvič zgodilo na olimpijadi. Rezultati so sledeči:

1. skupina: 1. Roberts (Anglija) 49,1, 2. Dolinson (Švedska) 49,6, 3. Loaring (Kanada) 49,7. — 2. skupina: 1. Henry (Francija) 49,2, 2. Knenicky (CSR) 49,6, 3. Pore (Južna Afrika) 49,9. — 3. skupina: 1. Brown (Anglija) 48,2, 2. Lanzi (Italija) 49,3, 3. Metzner (Nemčija) 50,2. — 4. skupina: 1. Malwood (Anglija) 49, 2. Limon (Kanada) 49,2, 3. Wadsworth (Madžarska) 49,2. — 5. skupina: 1. Lavalle (USA) 49,1, 2. Anderson (Argentina) 49,4, 3. Zitway (Madžarska) 49,8. — 6. skupina: 1. Blasejazz (Nemčija) 47,9, 2. Ramplin (Anglija) 48,6, 3. Strandar (Finska) 49,3. — 7. skupina: 1. Williams (USA) 47,8 (najboljši čas dneva), 2. Friz (Kanada) 49, 3. Christensen (Danska) 49,3. — 8. skupina: 1. Skavinsky (Finska) 48,9, 2. Fachenfeld (Danska) 49, 3. Klubsch (Nemčija) 49,1.

Nogomet in hokej

Ves dan so bile na različnih športnih igriščih in po stadionih nogometne tekme. Nekatere od teh so potekle izredno burno, k čemer so zlasti pripomogli številni navijači. Kolonija dotične narodnosti, ki je igrala kako važnožje nogometno tekmo, je navadno korporativno odšla na igrišče ter tam navijala za svoje igralce. Te tekme dokazujejo, da spada nogomet še vedno med one panoge športa, ki navdušujejo publiko. Od važnejših tekem omenjamo samo dve zanimivejši: Anglija: Kitajska, v kateri sta se srečala zastopnika nogometa iz dveh različnih kontinentov. Kitajci so nudili neverjeten odpor. Saj večina gledalcev kitajskega nogometa sploh ni poznala in je bila radi tega, radi razmeroma lepe kitajske igre zelo navdušena. Tekma je končala z rezultatom 2:0 za Anglijo. Nato sta se srečala Peru in Finska. Tudi tu sta bila zastopnika dveh različnih celin, ki sta igrala povsem različne sisteme. Peru pa se je izkazal da leko močnejšega. Finci so bili hitri in lovilni razfinitri. Tekma je končala z rezultatom 7:3 za Peru.

V hokeju je bila najbolj zanimiva tekma med Dansko in Nemčijo. Prvi polčas se je namreč končal z rezultatom 0:0. Končni rezultat pa je bil postavljen z 0:6 za Nemčijo. Nemci so proti koncu pokazali neverjetne akcije. Ta dvoboj se je bojeval iz skupine B, v kateri igra še Afganistan.

Nov svetovni rekord v dviganju uteži

Sinoči je bilo tudi dvigljene uteži III. kategorije. Tu je povzročil pravo senzacijo eden najslavnejših dvigalcev sveta Egipčan Hader (Torny). Ta čudo težke atletike je dvignil samo 387,50 kilogramov, to je za celih 15 kg več, kakor znaša dosedanj svetovni rekord. Drugi je bil Nemec Ismayer s 350,50 kg in tretji Nemec Wagner z isto težo.

Toh izrabil z Dancem

Sinoči so bile tudi rokoborbe v bantam kategoriji. V tej kategoriji je nastopil za Jugoslavijo Toh. Boril se je z Dancem Woigsom. Ves čas se je sicer izredno dobro držal in že smo pričakovali, da bo vsaj enakovreden nasprotniku. Zirja pa je po ločkih prisodila zmago Dancu.

Zrebanje za telovadbo

Danes je bilo tudi zrebanje za telovadbo. Jugoslovanski telovadci bodo nastopili v prvi skupini. V tej skupini je še Madžarska, Finska, Japonska, Amerika, Avstrija in Bolgarija. Kot prvo orodje je prisodil zreb jugoslovani drog. Tekme se začnejo 10. avgusta ob 7 zjutraj. V drugi skupini so: Italija, Švica, Luksemburg, Romunija, Nemčija, Francija in Češkoslovaška. Tudi Nemčija prične naprej z drogom. Za jugoslovanske telovadce se vrstijo orodja takole:

Drog, konj vzdolž, proste vaje, konj počez, krogi in bradla.

Zlata kolajna za Japonsko

V poznih popoldanskih urah so se Japonci dosegli svojo prvo zlato kolajno na olimpijskih igrah. Njihov najboljši mož Tajima je v troskoku izboljšal dosedanj olimpijski rekord od 15,78 m na 16 metrov. Tudi drugo mesto je zasedel Japonec Harada s 15,66 m. Nadaljnja mesta so zasedli Avstralec Metcalfe s 15,50, 4. Wöllner (Nemčija), 5. Romero (USA), 6. Japonec Oshima.

Zlata kolajna za Nemčijo

Nemec Stoeck je postavil nov olimpijski rekord v metanju kopja z 71,84 m in je priboril s tem nadaljno zlato kolajno za Nemčijo. Sledila mu Finca Mikkanen in Toivonen z meti 70,77 m in 70,62 m, na četrtem mestu Atterwall (Švedska) z 69,20 m, nato Jarvinen (Finska) 69,18 in Terry (USA) 67,15.

Jadranje

V Kielskem zalivu je bilo danes tudi jadrnanje. Obrežje je bilo nabit polno publike, ki je z velikim zanimanjem sledila temu narodnemu športu. Jadralnice so bile razdeljene na štiri skupine, v katerih so bili doseženi naslednji rezultati.

I. Jadralnice mednarodnega 8 m-Razreda (največ 6 moč posadke): 1. Švedska 1:10,38, 2. Norveška, 3. Finska, 4. Nemčija, 5. Britanija. II. Jadralnice mednarodnega 6 m-Razreda (največ 5 moč posadke): 1. Italija 1:58,6, 2. Argentina, 3. Finska, 4. Švica, 5. Norveška, 6. Anglija. III. Jadralnice mednarodnega star-razreda (največ dva moč posadke): 1. Nemčija 1:45,24, 2. Anglija, 3. Švedska, 4. Holandska, 6. Turčija. IV. Olimpijske jahte s posadinci: 1. Holandska, 2. Anglija, 3. Nemčija, 4. Čile, 5. Francija, 6. Amerika. Italija je v tej skupini odstopila.

Stanje v četrtek popoldne

Če primerjamo narodnosti po mestih, ki so jih dosegla, oziroma po kolajnah, dobimo sledečo tabelo, v kateri pomenijo vrhne rimske številke prvo, drugo in tretje mesto (zlato, srebrno in bronasto kolajno), spodnje arabske pa število doseženih mest:

	I	II	III
Amerika	11	7	1
Nemčija	4	7	8
Finska	2	2	3
Egipt	2	1	2
Madžarsko	3	0	0
Francija	2	1	0
Švica	1	1	2
Italija	1	1	1
Estonska	1	1	0
Anglija	1	0	0
Poljska	0	2	1
Kanada	0	1	2
Avstrija	0	1	1
Švedska	0	1	0
Češkoslovaška	0	1	0
Holandska	0	0	2
Turčija	0	0	1
Letonska	0	0	1
Filipini	0	0	1

Vse ostale narodnosti nič.

Šah v Zemun

Zemun, 6. avgusta. m. Danes dopoldne se je odigrala samo ena viseča partija iz 3. kola, in to med Schwabom in Savičem, in je končala z remisom. Schwab je imel izgled do zmage, toda nasprotnik se je dobro branil in izsilil neodločen rezultat. Z ozirom na to, da je veliko število visečih partij, predvsem iz B-skupine, bo vodstvo turnirja določilo poseben dan, ko se bodo te partije morale odigrati.

Stanje po 3. kolu je takole: A-skupina: Bayer 2 in pol, Filipčič, Matvejev 2, Filipovič, Schreiber 1 in pol (1). Lešnik, Burmistrov 1 in pol, Prokopčević, Matoškovič, Mažuran in Savič 1. — B-skupina: inž. Poljakov 3, Preinfalk 2 in pol, Kindij 1 (2) itd. Na obojnem 4. kolu se bodo igrale naslednje partije: skupina A: Mažuran: Schreiber, Matoškovič: Filipovič, Bayer: Burmistrov, Savič: Matvejev, Filipčič: Schreiber. In Prokopčević: Lešnik. — B-skupina: Jurisic: dr. Ilijic, Avrovič: dr. Zivanović, Jonke: Kindij, Pelva: Poljakov, Milojevič: Preinfalk, Pavlovič: Ninič.

Pariz, 6. avgusta. b. »Agence Information« doznava iz dobro informiranih krogov, da se je inozemska kraljica Wilhelmina odločila za to, da drugo leto odstopi v korist svoje hčerke Julijane.

Zemunska vremenska napoved: Vedro, ponekod tudi dež.

Zagrebaška vremenska napoved: Pričakovati je stalnejšega in toplejšega vremena.

Pri knezu namestniku

Bled, 6. avgusta. Danes je bil predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović sprejet v avdijenco pri Nj. kr. Vis. knezu namestniku Pavlu, ki se je sedaj preselil na Brdo pri Kranju, kjer ima svoj gradič. Predsednik vlade mu je ob tej priliki poročal o političnem stanju v državi. Nato se je zopet vrnil nazaj na Bled, kjer je danes popoldne napravil v spremstvu ministra za gozdove in rudnike Djure Jankoviča krajši sprehod okoli jezera.

Včeraj in danes so prispele na Bled tudi romunski poslanec Aleksander Guranescu, albanski poslanec Rauf Fico in ravnatelj agencije Avale Svetislav Petrovič. Danes se je vpisalo še nekaj drugih domačin in inozemskih odličnih gostov v dvor. knjižo.

Potovanje kralja Edvarda VIII.

Dunaj, 6. avgusta. b. Semkaj so dosepele vesti, po katerih se zdi, da bo angleški kralj Edvard VIII. dospel na Dunaj z letalom v soboto dopoldne in da bo potem nadaljeval pot v Jugoslavijo.

Bolgarski kralj v Berlinu

Sofija, 6. avgusta. b. Po vestih iz zaupnega vira se domni, da se bolgarski kralj nahaja incognito v Berlinu. Bolgarska carica Ivana se je namreč morala podvreči manjši operaciji in hoče bolgarski kralj ostati v njeni bližini.

Minister dr. Kožulj v Mariboru

Maribor, 6. avgusta. Danes popoldne se je pripeljal nenadoma v Maribor minister za zgradbe dr. Marko Kožulj v spremstvu šefa svojega kabineta Markoviča. Odsel je takoj na Mariborski teden, kjer ga je sprejel in pozdravil ravnatelj in član uprave Mariborskega tedna G. Noos. G. minister si je ogledal vse razstave in se o njih zelo pohvalno izrazil. Potem se je odpravil v St. Ilj in se tam sam preprčil o žalostnem stanju naše državne ceste med Mariborom in Sent Iljem, zlasti, ko je videl izvrstno asfaltirano avstrijsko cesto do St. Ilja. Objubil je, da bo storil vse, kar je mogoče, da se pospeši postopanje za licitacijo in oddajo popravila te ceste. G. minister se je proti večeru odpravil v avtomobilom nazaj na Bled.

Groß Rosenberg — minister in šef protokola na Dunaju

Dunaj, 6. avgusta. TG. Bivši generalni konzul avstrijske republike v Ljubljani grof dr. Felix Orsini-Rosenberg je bil imenovan za opolnoomočenega ministra in je postal šef protokola v uradu zveznega kanclerja.

(Grofu Rosenbergu, ki ima v Ljubljani mnogo prijateljev, k tako visokemu napredovanju iskreno čestitamo.)

Razgovori: prvič, drugič...

Tudi v naši notranji politiki imamo »konferenco treh«: Ljuba Davidovič, Joca Jovanovič in Miša Trifunovič kot zastopniki skupine Ace Stanojevič. Ti zbirajo in kujejo načrte »skupen nastop pri občinskih volitvah. Zadnji tak sestanek v stanovanju g. Ljube Davidoviča je trajal dve in pol uri. Po šesturni so časniki prišli Davidoviča, da bi jim v kaki izjavi povedal, o čem so se tako dolgo pogovarjali. Ta pa je odgovor prevajal na mlajša ramena, češ: »Miša Trifunovič je pooblaščen, da vam pove.« Časnikarji sveda brž nad Mišo Trifunoviča, ki jim je na gesta vprašanja dal ta-le lakoničen odgovor: »Pogovarjali smo se o tehih treh rečeh: Prvič smo govorili o notranjem političnem položaju. Ko smo pregledali notranji položaj, smo izpovedali, da je zelo težak in resen. Drugič smo se pogovarjali o občinskih volitvah. Kakor veste, bodo naše tri opozicijske skupine skupno šle na občinske volitve. Tretjič smo govorili tudi o tehničnih pogojih v zvezi z izvajanjem občinskih volitev in jih ocenili. To je vse,« je zaključil gospod Trifunovič.

Konferenca JRZ za okraj Maribor-levi breg

je bila dne 4. t. m. dopoldne v Mariboru. Zastopane so bile vse občine okraja. Glavni del posvetovanj je bil osredotočen na priprave za občinske volitve. Konferenci je predsedoval podžupan g. Zebot, ki je poročal tudi o političnem položaju. JRZ se bo v vseh občinah udeležila občinskih volitev ter je vse potrebno pripravila. Ob tej priliki smo ponovno ugotovili, da menda v celi državi niso bile občine nikjer tako zmrevarjene in čudno grupirane po prejšnjem nasilnem režimu, kakor ravno v okraju Maribor, levi breg, posebno v sodnem okraju Sveti Lenart. Glede tabora v nedeljo 9. avgusta so poročali iz vseh krajev, da je zanimanje za tabor povsod zelo veliko in vse ljudstvo se z veliko vnemo pripravlja na udeležbo, ki bo zelo velika.

Dragoljub Jovanovič lührer „Judske fronte“

Belgrad, 6. avgusta. m. Znani agrarni marksist dr. Dragoljub Jovanovič, ki že delj časa hodi v tako imenovanih združenih opoziciji svoja pota, je potem, ko je vodstvo bivše demokratske in zemljoradniške stranke pozvalo svoje pristaje, naj bojkotirajo vse njegove akcije, ki so jih ob tej priliki imenovali kot destruktivne se je kot znan levičar z marksisti in komunisti lotil ustvarjati tako imenovano »Judske fronte svobode«, ki jo na vso moč propagira propagandni organ moskovske internacionale »Balkanska korespondenca«, ki izhaja v Pragi. Ker se dr. Dragoljub Jovanovič, kakor tudi njegovi pomagači pri propagiranju te, vsekar levičarske formacije, skriva za bivšo zemljoradniško stranko, je vodstvo

te stranke sklenilo, da sedaj končno javno razčisti odnose z dr. Dragoljubom Jovanovičem ter bo preko svojega organa »Selo« obvestilo svoje pristaje o delu in ciljih propagatorjev »Judske fronte svobode«. Vodstvo bivše zemljoradniške stranke bo ob tej priliki objavilo tudi imena vseh onih, ki med narodom agitirajo za to fronto za svoje lastne namene.

Iz borbe za vrhniško občino

Nedeljsko »Jutro« je priobčilo dopis nekega »delavca« — slog izdajca pisca —, ki hvali bivšega župana Hočevarja kot delavskega očeta. Ugotavljamo: 1. da so se za časa njegovega županovanja znižale delavske mezde na občini od povprečnih 35 Din dnevno na 20 Din dnevno, in da so »zgledu«, ki ga je dala takrat nova občinska uprava, sledili morskateri zasnobi podjetnosti; 2. da je v JNS z županom Hočevarjem in Verbičem na čelu v zadnjih letih vedno zniževala predlog naših mož v občinskem svetu za postavko za brezposelne in da so morali naši možje pri občinskih sejah vedno ugotavljati, da niti te nizke postavke v nobenem proračunskem letu niso bile izprane; 3. da poslanec Hočevar celo sedaj nastopa proti gerentskemu svetu Občinske hranilnice, ker je oživil delo v Jelovškovi opeterni, ki zaposluje 78 delavcev. — Delavci, sedaj sodite, kdo je vaš prijatelj!

Hudo razočaranje je doživel poslanec Hočevar na svojih shodih na Stari Vrhini in Ligojni zadnji ponedeljek. Kljub temu, da so celo nekateri njegovi politični nasprotniki prosili volilce, neaj mu pustijo govoriti, so mu ogorčeni vsačem v obeh vseh odločno zabranili, da bi sploh govoril. Naivč nejevolje je povzročilo Hočevarjevo zadržanje v zadevi ceste pod Hruševico in velikoligonskega vodovoda. Tudi v tork zvečer na Drenovem griču, prav posebno pa še v Sinji gorici, je g. Hočevar lahko videl, da ga volilci ne marajo, pa čeprav je čutil potrebo, da je zaprosil za orožniško varstvo. Značilno je, da je v Ligojni oklofutal nekega našega fanta, čigar oče, ki ima preživljati 9-člansko družino, je bil pod prejšnjim diktatorskim režimom zaprt. Na pripombo, da bo odgovarjal pred sodiščem, je poslanec Hočevar cinično izjavil, da on lahko klofuta, ker ga ščiti poslanska imunost.

Belgrajske vesti

Belgrad, 6. avgusta. m. Prestavljen je po prošnji Ivan Otrin, prometni uradnik IX. pol. skup. iz Belgrada za šefa postaje Miletikova.

Belgrad, 6. avgusta. m. Jutranji »Odejek«, glasilo bivših demokratov, objavlja daljši članek, v katerem se bavi z novo izvoljenim predsednikom JNS generalom v p. Zivkovičem in ostalim vodstvom te stranke ter te ljudi naziva »grobarje naših svobod«.

Belgrad, 6. avgusta. m. Včeraj je prisel v Brčko minister brez listine dr. Selkija Behmen ter je imel s pristaji JRZ politično konferenco, na kateri je poročal o političnem stanju. Minister Behmen je na tej konferenci govoril tudi o predstojeh občinskih volitvah ter je pozival vse navzoče volilce, naj glasujejo javno, brez strahu, po svojem prepričanju, ker se kundak in batina ne bodo uporabljale pri teh volitvah, kakor so se za časa JNS-režimov.

Belgrad, 6. avgusta. AA. Glede na vprašanje z raznih strani, kako naj se razlaga odlok o delovnem času v ustanovah ptt., je minister za ptt. dr. Branko Kaljudžerjič izdal odlok, po katerem so uradne ure v ustanovah ptt. z omejeno dnevno službo poleti in pozimi od 8—12 in od 15—18. Ta odlok stopi takoj v veljavo.

Štafeta skozi Maribor

Maribor, 6. avgusta. V okvirju Mariborskega tedna se je vršil nocoj štafetni tek skozi Maribor, katerega so se udeležila štiri moštva: Rapid, Zeleničar, Maraton in Sokol. Ob progi in na cilju se je zbralo mnogo občinstva, ki je z zanimanjem sledilo poteku in na cilju viharno pozdravljalo zmagovalce in ostalo moštvo.

Kot prva je prišla štafeta SK Rapida v postavi: Verzelj, Hofer, Ornik, Munderer, Sorko, Mühl-eisen in Barlovič v času 4:08:6. Drugo je bilo moštvo Zeleničarja v postavi: Strupnik, Gutmajer, Zorko, Hlaže, Venuti, Herič in Smrdu v času 4:09:1. Tretji je bil Maraton v postavi: Radko, Strucelj, Lipovšek, Košir, Filipčič, Stefančič in Smrdelj v času 4:12:2. Četrto je bilo moštvo Sokola v postavi: Friček, Dovjek, Krajnovič, Stok, Požar, Ledinek in Zej v času 4:13. Zmagovalno moštvo si je priborilo krasni prehodni pokal Mariborskega tedna.

Ženitna ponudba

Neki vodilni belgrajski dnevnik je te dni objavil sledeči inerat (v prevodu):

»Srb, pravoslavne vere, iz majhnega mesta Vrhase banovine, rentijer, 43 let star, niti lepe niti grde zunanosti, neženjen, z imovino v gotovini Din 5.000.000 (pet milijonov), z dnevnimi dohodki Din 1.000 (tisob), bi se radi odtegnosti tem polom rad seznanil zaradi ženitve s pravoslavno Srbkinjo, staro do 25 let, črno, lepote, pošteno, značajno, zdravo, dekletom lepih navaj, katere dosedanja življenje je v vsakem oziru neoporečno. Prednost imajo dekleta iz manjših mest bivše Hercegovine, Južne Srbije, Črne gore. Dal-macije, morejo biti tudi hčere revnejših staršev s srednjim izobrazbo. Zaželjena so dekleta, visoka najmanj 163 cm in ki niso niti debele niti preveč suhe. Resne ponudbe... itd., tajnost... itd., vse zažameno«.

Največja sreča pri vsej tej reči je to, da Slo-venke ne pridejo v poštev.

Lepa slavnost pri Sv. Roku

1300 dolenjskih otrok obhajanih
v gozdiču

Novo mesto, 5. avg.

Idiličen prostor v malem gozdiču, ki obdaja prijazno starinsko cerkvico sv. Roka v smihelski fari, je bil danes pozorišče lepih dogodkov. Kakor lansko leto nekako ob tem času pri starodavni Marijini cerkvi na Trški gori, tako so se tudi letos in v istem namenu zbrali otroci vse novomeške dekanije pri sv. Roku. To pot še z večjim veseljem, saj so se zgrnili okrog svojega škofa, ki ima mladino tako rad. — Že v zgodnjih jutranjih urah so pričeli drdati skozi mesto lepo s zastavicami, mlajšiči in zelenjem okrašeni vozovi, nabito polni otrok, proti bližnjemu smihelu, kjer je bilo nekako centralno zbirališče. Proti 8 pa so se začele od vseh strani zgrinjati množice otrok in odraslih proti cerkvi sv. Roka, odkoder sta z zvonika že vabila oba nova zvonova, ki ju je cerkev kupil njen lastnik g. Jožef Langer pl. Podgora (ne Podgora, kakor pomotoma poroča »Slovenec«, dne 5. avg.), in katera je imel blagosloviti sam g. škof, kakor smo to že poročali 4. t. m., kateri pa je za to pooblastil novomeškega g. prošta K. Cerina, ki je blagoslovne obrede izvršil v tork, 4. t. m. v smihelskem samostanu d. N. D.

V cerkvi, okrog cerkve — sama mlada, sveža lica, — sama pomlad! Kdor je gledal to mogočno armado otrok — ta up katoliškega, slovenskega naroda, je moral postati navdušen in zaklicati: »Danes je pri sv. Roku pomlad! In kako ne? Nad 1600 otrok se je tu zbralo. Z njimi so bili njihovi starši, bratje, sestre, pa njih učitelji in duhovniki. In koliko še drugih vernikov. Mirne duše lahko torej rečemo, da je bilo danes zbranih pri sv. Roku nad 2000 ljudi!

Da svoje vernike še bolj utrdi v veri, je za to priložnost prišel med nas sam naš g. škof dr. Gregorij Rožman. V Novo mesto je prišel že v tork zvečer, v eredo jutraj pa se je v spremstvu novomeškega g. prošta in kanonika gg. Šeška in Keka odpeljal v smihel, odkoder se je razvila za svojim škofom dolga procesija vernikov proti cerkvi sv. Roka, kjer je ob 8 Prevzvišeni daroval sv. mašo. Ker bi bila sicer prostorna cerkev vendarle premajhna za toliko število ljudi, je bil postavljen

oltar na prostem v prijazni dolinici med tihimi, vsokimi smrekami, kakor kaže naša slika. Med mašo so otroci ljubsko prepevali pod vodstvom prečeneškega g. kaplana Komljanca pesmi z lanskega evharističnega kongresa v Ljubljani.

Pred sv. obhajilom je imel Prevzvišeni na zbrane otroke kratek a jednat nagovor, katerega tema je bila: »Pustite male k meni!« potem pa je sledilo obhajilo otrok. Kot 7 belih travkov, se je spustilo sedmero duhovnikov na čelu jim g. škof s ciboriji v rokah med množico otrok, katerih so obhajali nad 1300. (Naša slika kaže Prevzvišenega, ki obhaja otroke. Asistira mu g. prošt.) Po maši je sledil enourni odmor, med katerim se je Prevzvišeni podal v priprosto Lešnjakovo hišico k zajutruku, pa tudi otroci so si napolnili svoje želodčke.

Odmore je sledil prisočen nastop mladine posameznih fara. Otroci so nastopili s petjem, deklamacijami, raznimi šalivimi govori in dramatičnimi prizorički, med katerimi je zbrane pozdravil v imenu slovenskih naseljencev v Franciji mlad fant, ki je prišel od tam. Skupina »trobentačev«, salezijanskih gojencev iz Rakovnika pri Ljubljani, ki tabori že doli časa v bližini Otočca, pa je zaključila nastop otrok, kateremu je prisostvoval tudi g. škof. Na prošnjo otrok, ki jo je izrekel smihelski g. kaplan, je Prevzvišeni stopil na oder in spregovoril navzočim, zlasti mladini nekaj besed. V prvi vrsti pa jim je izročil pozdrave ameriških otrok in njihovih staršev, ki so mu jih ob priliki njegovega bivanja v Ameriki naročili za svoje v »starem kraju«, nato pa je vsem zbranim podelil svoj škofovski blagoslov. Sledile so nato v cerkvi pete litanije M. B. s čemer je bila lepa in prisočna slovensost končana.

Vsem, ki so tej lepi slovensosti prisostvovali, bo ostala v trajnem spominu. Otroci so se razšli na svoje domove v zavesti, da se drugo leto zopet snidejo, seveda kje drugje in počaste po Mariji svojoega Stvarnika. Prevzvišeni se je po kosilu odpeljal še na Otočec, obiskat salezijansko skupino skavtov, kjer je bil nad vse prisočno sprejet, potem pa se je z večernim vlakom vrnil v Ljubljano.

družina plačala skromne najemnine in zato je go spodar — ki je med drugim sicer tudi sam revež, namreč je lastnik male barake — družino postavil čez prag. Družina se je zatekla pod star kozolec, kjer sedaj spi. Mati, dve slabotni deklici in pohabljen deček, ki se mu že pozna, da se bo preživljal z beračenjem, če ne še s čim hujšim. Zadnjič je prišel nekam prosit hrane. Dobil je krožnik juhe in nekaj prikuhe ter kos kruha. V trenutku je vse pobasal vase in se pobahal, da že dolgo ni tako dobro jedel. Kruh pa je odnesel svojima sesticama, dasi bi najraje še sam tega pojedel.

Take so usode družin, ki jih tlačí k dnu beda.

Gorenjski prosvetni tabor
na Jesenicah

Gorenjski prosvetni tabor bo 29. in 30. avgusta 1936 na Jesenicah ob 40 letnici Krekovega prosvetnega društva, 30 letnici društva katoliških fantov in 25 letnici godbe Krekovega prosvetnega društva. Slavnosti bo pokrovitelj voditelj Slovencev dr. Anton Korošec.

Sporjed je:

Sobota, 29. avgusta:

- ob 19: uvodni koncert godbe Krekovega prosvetnega društva;
- ob 20: iluminacija Krekovega doma;
- ob 20 in pol: misterij »Slehernik« na prostem.

Nedelja, 30. avgusta:

- ob prihodu prvih vlakov: sprejem gostov;
- ob 9: spreved skozi Jesenice;
- ob 10: sv. maša z ljudskim petjem na »Orlovskem«; po sv. maši: gorenjski prosv. tabor.
- ob pol 15: slovesne večerice z ljudskim petjem;
- ob pol 16: slavnostna prireditev s sporedom:
 1. Slavnostna godbena uvertura.
 2. Pesem proslave, poje jeseniški zbor.
 3. Kaj ti je, mojca? — simbolične vaje.
 4. Raj s škafci deklet v narodnih nošah.
 5. Gimnastične vaje fantov in deklet.
 6. Tekme v teku in metu krogel.
 7. Tabor fantov in deklet.
 8. Koncert godb.

ob pol 20: Slovenska mati, alegorija.

Vsa društva, zlasti odseki fantov in deklet, se vabijo, da se pripravijo na to prireditev, ki je letošnji obvezni nastop Gorenjcev. Priglasite takoj udeležbo in sodelovanje.

V nedeljo 9. avgusta bo tečaj za nastop fantov in deklet v Kranju, kamor naj pošljejo vsi fantovski odseki in dekliški kroški svoje delegate. Začetek tečaja bo ob pol 10 dopoldne v Ljudskem domu. Katoliški Gorenjci in Gorenjke, na skupnih taborih okrepimo svojo vzajemnost in moč! — Bog živi!

Priljubljeni odbor za Gorenjski tabor, Jesenice, Krekov dom.

Lep uspeh
škofjeloških prireditev

Dotok obiskovalcev je še vedno nezmanjšan. Vsak dan si ogleda razstavo okrog 100 ljudi iz raznih krajev. Do sedaj jih je bilo že čez 7000. Te dni si je ogledal razstavo minister dr. Krek, ki je že v predpripravi izdatno pomagal razstavnemu odboru, dalje dvorna dama gospa Šverljuga in njen soprog, Kmetijska šola iz Slavovske Požege, gospodinska šola iz Ljubljane pod vodstvom ing. Podgornika itd.

Vseh obiskovalcev »Škofjeloškega pasijona« je bilo nad 4000. Vsi gledalci so polni navdušenja izražali željo, naj se Pasijon še nekajkrat predstavlja. Toda, ker ima razstveni odbor na programu še druge prireditve, tej želji ni mogel ustreči. Glavna prireditev v okviru razstave bo vsekakor velika tombola, ki bo v nedeljo, dne 9. avgusta ob 2 popoldne na Mestnem trgu. Izklicane številke in navodila bo razglašal ojačevalec, da se bo slišalo po vsem trgu. Komisija bo čakala, dokler se ne bo javil zadnji dobitnik. Glavni dobitnik znaša 10.000 Din. Kot tombolski dobitki so pripravljeni še drugi visoko cenjeni predmeti n. pr. moderna spalnica iz trdega lesa, voz za par konj, mlin za sadje, kotel za zganjanje, moška obleka po meri, radio-aparat, kuhinjska oprava, vreča bele moke itd., poleg tombol pa še 150 dobitkov za činkvin in 400 za terne. Za to prireditev se zanima vsa Gorenjska. Iz Kamnika so sami zahtevali tablice. Prodajalci jih razpetavajo po raznih krajih. Če bo nedelja lepa, se ulegne zgoditi, da zaloga tablic poide že pred pričetkom.

Češkoslovaški poslanik Girsu
v Mariboru

Maribor, 6. avgusta.

Ob priliki obiska čl. poslanika in opolnomočenega ministra g. Girsu ter ljubljanskega čl. konzula g. Minovskega, je sklical mariborska Jugosl.-čsl. liga slavnostno sejo. Na njeno povabilo se je udeležilo poleg zastopnikov ptujske lige in ptujskega župana dr. Remca ter konjiškega župana Križniča nad 50 predstavnikov poljedelcev, kmetijskih družb, vinogradnikov, bank, industrijskih podjetij, zadrug, tujskoprometnih organizacij, trgovstva, obrtnišstva itd. Zastopane so bile tudi prosvetne ustanove, med njimi tudi mariborska Prosvetna zveza ter ravnatelj vseh mariborskih srednjih ter strokovnih šol.

Zastopniki omenjenih ustanov in organizacij so se posvetovali o možnosti boljših kulturnih in gospodarskih stikov med našimi kraji in CSR. Stavili so g. poslaniku celo vrsto vprašanj in prošelj, ki si jih je zabeležil oziroma takoj na nje odgovoril.

Ze referent prof. Šedivý je našel debato o gospodarskem prodiranju Nemčije. Navajale so se izredno zanimive številke o našem narodnem gospodarstvu in o naši zunanji trgovini. Tako so ugotavljali strokovnjaki, da je 11% naših bank in industrijskih podjetij v tujih rokah. Nemčija je nakupila lani pri nas za 92 milij. Din bakrene rude, toda v zadnjih petih letih je zaslužila pri njej milijone, ker je pridobivala iz vsake tone te rude 50 gr čistega zlata. Nemčija je obljubila kupiti lani pri nas 500 vagonov žita, toda kupila je znatno manj. Tudi obljubljeni nakup 5 milij. kg tobaka se ni izvršil. Pač pa je nakupila CSR lani pri nas 11.643 vagonov pšenice in 19.650 vagonov koruze, dasi se je zaradi napredka poljedelstva proizvodnja v CSR zadnja leta tako dvignila, da ima letos sama že 8000 vagonov več žita kot ga potrebuje. Dočim je znašala pri nas cena pšenice 136—140 Din, so nam jo plačali Čehi po 156 Din, Nemci pa samo po 117 Din. Nemški kontingent sadja se ni izvršil, Čehi pa so kupili 600 vagonov našega sadja. Predstavniki gospodarstev so izražali potrebo po opreznosti, ker je nevarnost, da pridemo v popolno odvisnost od Nemčije, ki je pred kratkim ustanovila posebno zadruzo v Belgradu, da si zagotovi nakup naše konjopije, ki jo nujno rabi za svojo vojno industrijo. CSR nam je takoj priskočila na pomoč, ko so nas zadele sankcije pri izvozu lesa. Toda o tem se nič ne sliši, kakor tudi ne o tem, da je lani nakupila CSR v

Umetna planinca na vrtu

Kdor je že kdaj hodil v Mali vasi, je na vrtu gospoda Polšeta lahko opazil zanimivo posebnost, ki ji ni zlepa para po naših krajih. Je to na malem narejenem hribčku cela skupina alpskih motivov z akvarijem za ribice, s kapelico in planinskim domom na vrhu. Vse je narejeno iz planinskega kamna in planinskega ruševja, deloma tudi iz kapnikov, ki jih je lastnik in tvorec te posebnosti, gosp. Polše, zbral na Rašici. Vse ta planinski motiv je ob vrtu ter je narejen v obliki nepravilnega kroga, katerega premer meri nekako dva in pol metra, visoka pa je ta planinska skupina nad en meter. Delo je izredno lično in vzbuja splošno pozornost. Izletniki si stvar prav radi ogledujejo in je g. Polše na prošnjo napravil že več stitnih stvari nekaterim lastnikom lepih vrtov in dvorišč.

naši državi naših proizvodov za 540 milij. Din, pač pa se vsespovsod poudarja, da je kupila Nemčija pri nas za 751 milij. Din. Pri tem pa se niti ne pomisli, da je Nemčija štirikrat večja od CSR.

Mnogo se je govorilo o izvozu naših vin. Vsi so se strinjali v tem, da je krivda predvsem na nas samih, ker naši činitelji ne podpro dovolj naših prizadevanj, dasi bi bilo mogoče plasirati naša vina v CSR, kakor se je prepričal naš strokovnjak iz Ormoža, g. Munda, ki se je nedavno vrnil iz Prage, kjer je prešturiral vse možnosti.

Konjiški župan g. Križnič je govoril predvsem o sadjarstvu in prošil g. poslanika, naj bi čl. konzument direktno kupovali pri nas, da bi izločili posrednike.

Nazadnje je povzel besedo g. poslanik in zadostil želji vseh govornikov, da jih obvesti o nekaterih narodnogospodarskih vprašanjih, kajti vsi so se pritoževali, da naših strokovnjakov nihče ne obvešča, kaj se godi in namerava v gospodarstvu.

Glede Nemčije je na prošnjo, naj se izjavi o njej, rekel čl. poslanik sledeče: Mi Čehoslovaki nismo ljubosumni na nemško trgovino, želimo pa, da je v normalnem pravilnem razmerju. Mi nismo sovražniki Nemčije in nemškega naroda. Ničesar nimamo proti hitlerizmu, toda prepovedujemo si, da bi se kdo vtikal v naše notranje zadeve, ker je to samo naša stvar, kakor tudi mi ne vsilujemo nikomur nobenega režima.

Dolgo se je zadržal pri vprašanju izvoza vin. Povdaril je, da so tri ovire. Po mnenju čl. strokovnjakov je jugoslovansko vino boljše od francoskega, toda le, dokler se ne prevaža. Naloga naših strokovnjakov bi bila, da najdejo, kaj je temu vzrok in kako to odpraviti. Druga težava je v tem, da imajo Jugoslavlani preveč vrst vin. Najvažnejša ovira pa je po mnenju g. poslanika ta, da je sploh premalo medsebojnih trgovskih stikov. Spodbujal je gospodarstvenike k večji iniciativi. Omenjal je, s kakimi žrtvami je začela CSR preusmerjati svoj izvoz in uvoz skozi naše luke. Ko ni bilo pri jugosl. parobrodskih družbah pravega zanimanja za ta ogromni transport, je odšel poslanik pogledat v Dalmacijo, ali so res vse ladje prezaposlene, toda stalo jih je mnogo mirno popolnoma praznih.

Besede g. poslanika so vse navzočne izredno zadovoljile, ker so pokazale, kako bi se dali gospodarski stiki znatno povečati.

Skupnost vse premore

Kako Dobovčani sami delajo cesto

Trbovlje, 6. avgusta 1936.

Obiskovalci lepega dolenjskega Kuma, so letošnje leto kar presenečeni. Prebivalci župnije Dobovec, kamor pripadajo obe cerkvi na Kumu, sv. Neže in sv. Jošta, gradijo novo, široko in ugodno cesto, ki se prične dvigati takoj ob savskem mostu ali pri postaji v Trbovljah. Cesta je napravljena že daleč v dolino, časno pa vodi od savskega mostu do novozgrajene ceste ugodna pešpot tako, da danes brez vsake muke lahko prideš na Kum.

Prebivalci Dobovca so dolga leta zaman prosili razne oblasti, da bi se jim zgradila prepotrebna cesta, saj imajo toliko lesa in drugih pridelkov napradow, a niso imeli zveze z zunanjim svetom, da bi svoje stvari unovčili, zato so se pa

sami zgradili in pričeli cesto graditi. Ustanovili so gradbeni odbor, dobovski šolski upravitelj gosp. Kmecl je cesto trasiral, kmetje so že do jeseni napravili nad 2000 šihov tlake, banovina jim je priskočila na pomoč z denarno podporo. In če bodo Dobovčani prišli za delo z ono energijo kot dosedaj, bo cesta v enem letu dograjena.

Po letu delo počiva, ker imajo kmetje dovolj posla na svojih posestvih, pozimi pa se prične zopet redna tlaka. Banovina jim je pa še tudi obljubila denarno pomoč, brez katere pač ne bodo mogli izdelati, ker bo treba razstreljevati skalovje in si nabaviti druge potrebne stvari. Ko človek opazuje to delo, se mora samo čuditi prihodnosti Dobovčanov in jim čestitati, da pokažejo svetu, kaj more ustvariti skupnost v fari.

Ptujski rokovanjči prijati
v Mariboru

Ptuj, 5. avgusta.

V tork 4. t. m. v pozni nočni uri se je odigraval v Prešernovi ulici v Ptujtu žalosten dogodek, ki je povzročil med občinstvom veliko razburjenje. Okrog 23 je stopil službujoči stražnik Leopold Pestotnik v neko gostilno v Prešernovi ulici, da perustriira tamkaj se nahajajoče tuje goste. Pri eni mizi je sedelo 5 neznanih moških, od katerih je stražnik zahteval listine, istočasno pa jim velel, naj jim sledijo na stražnico, kjer jih je nameraval preiskati in ugotoviti ali jih oblasti zasledujejo. Dva od teh sta se takoj odzvala pozivu varnostnega organa, medtem ko so trije neznani gostje odšli iz gostilne na ulico kjer so stražnika na videz čakali, da mu sledijo. Ko pa je stražnik stopil na ulico, so padli po njem od spredaj in zadaj, ga podrli na tla ter ga začeli obdelavati s pestmi in noži. Akoravno že v mladi krvi ležec, je še imel toliko prisotnosti, da je spretno potegnil službeni samokres in oddal dva strela. To je bila njegova sreča, ker takoj nato so tolovaji pobeignili. Na dane strele so prišli ljudje, ki so hudo ranjenega stražnika spravili na policijsko stražnico, kjer mu je nudil prvo pomoč mestni fizik dr. Brumen. Ta je odredil takojšnji prevoz v bolnišnico, kjer so ugotovili smrtonosne poškodbe. Stražnik bi bil gotovo izkrcvel, ko bi ne bilo pravočasne zdravniške pomoči. Tolovaji so svoji žrtvi pri-

zadali z nožem 5 vbodljajev v hrbet in vrat, kjer je ranjena tudi žila odvodnica.

Maribor, 6. avgusta.

Veliko razburjenje je povzročil v Ptujtu v torek zvečer zločinski napad na policijskega stražnika Pestotnika, katerega so trije potepuhi pri legitimiranju napadli z noži ter nevarno ranili. Po napadu so se razbežali na vse vetrove. Ptujtska policija je obvestila mariborsko, ki je vse tri napadalece res izsledila. Stražniki so jih aretirali na ulici ter zaprli. So to 22-letni Anton Sprajec, 24-letni Franc Legat in 21-letni Anton Remih, vsi trije brezposelni klateži. Na policiji so priznali, da so preteklo soboto napadli na Ptujski cesti nekoga železničarja, ki je mirno šel mimo njih ter ga tako obdelali z noži, da je še sedaj v bolnišnici.

Sledovi za kamniškim
morilcem?

Maribor, 6. avgusta.

Davi so našli v nekem gozdu pri Kamnici v grmu skrito vso okrvavljeno obleko. Neka ženska, ki jo je tam našla, jo je zanesla za županstvo, ki je takoj obvestilo orožništvo. Domnevajo, da je to obleko skril v gozdu morilec, ki je umoril Ivana Krepsa. Ker je bila obleka vsa krvava, ko je morilec opravil svoje zločinsko dejanje, jo je najbrže slekel in oblekel drugo. Orožniki sedaj vodijo strogo preiskavo in skušajo dognati, čigava je ta obleka.

Usoda dveh bednih družin

Ljubljana, 6. avgusta.

Stiska, o kateri trdijo, da popuška, ker baje krivulje gospodarskih stisk kažejo navzgor, kar daje pomenja popuščanje krize, poganja še vedno prav čudne cvetove. Pretresa nas nekaj strašnih primerov, ki so se pripetili prav zadnje čase in ki zgovorno govore, da so zlasti velike družine še vedno v globoki revščini.

Z velikimi žrtvami si je neka družina pred leti zgradila skromna kočica na robu mesta. Mož, žena in otroci so si tako rekoč odtrgovali od ust, da so plačevali les in apno ter vse, kar je potrebno za tako lepo kočico. Toda družinski oče je postal naenkrat brez dela in družina brez jela. Beračiti družina ni mogla, dohodkov ni bilo nobenih in tista malenkost, ki jo je dobila družina vsake 14 dni na magistratu, oziroma na mestnem socialnem uradu, tudi ni zadostala. Družina šteje 9 članov, poleg očeta in matere še 7 nedoraslih otrok. In otroci hočejo vendar jesti! Družini ni kazalo drugega, kakor da se je zadolževala v specerijski trgovini. Dolg je rastele in rastele in trgovka je dajala na kredit, vedoč, da imajo ljudje hišico, končno pa je bilo tudi trgovki preveč ter je pričela terjati. Tisti dan, ko je trgovka odpovedala kredit, tisti dan družina ni zavzela ničesar in kako se je preživljala naslednji dan, je bilo sosedom nerazumljivo. Seveda so zorele borovnice in sem in tja kaka goba se je v bližnjem gozdu tudi našla, toda od borovnic in lisic devetčlanska družina res ne more živeti. Trgovka je vložila tožbo in sodišče ji je moralo dati prav. Družina ni imela nič, kakor svojo hišico, ki je prišla na dražbo. Na dan dražbe se je zbralo več kupcev. Otroci so jokali, da bi se kamnu smilili, mati si je brisala neke solze v višji, oče pa se je nekam skril pred to sramoto. Kupci so videli, kakšne so razmere ter so vsi do enega odstopili: »Ne, mi te baje ne bomo dražili!« Ostala je le trgovka, ki je dejala: »Ako noče nobeden, bom pa jaz kupila hišico.« In jo je zdražila sama. Družina je zaenkrat še v hiši, sicer ne več v svoji, pač pa v trgovkini ter sedaj s trepetom čaka dneva, ko bo pogrnana na cesto.

Neka druga družina je zašla v še večjo stisko, toda po krivdi družinskega očeta. Oče je imel stalno delo pri nekem mestnem podjetju. Delo je bilo sicer težko in zaslužek skromen, toda bil je. Pa kaj pomaga, ko oče ni mogel živeti brez »ta zelenega«. V službi je bil dober delavec in so ga imeli še kar radi, ker je vse izpolnil, kar so mu naročili. Ko so zvedeli, da zapije vseh 800, 900 din, kolikor jih dobi in da družini nič ne da, so ukrenili tako, da je prišla vsak teden njegova žena po denar. Tudi to ni zaleglo. Za prvim ogrom jo je čakal nož in jo mahnil: »Mi boš dala sem, kar je mojega, pre...!« Ako mu je žena zbežala, jo je dobil doma in sledil je neumljen tepež. Po večkratnih poskusih, da bi jo moža poboljšali, so ga morali iz službe odpustiti. Mož se je nato prijel drugega dela, snalil je čevlje pred kolodvorom, nosil prtičje in vsak krajcar sproti nesel »za zelenega«. Končno je odšel še v Avstrijo, kamor je menda pristojen. Družina je sedaj sama nase navezana. Mati riba sem in tja kakšna tla, toda to je malenkost. Ze mesece ni

Drobne novice

Pet otrok v goreči hiši

Kamnik, 5. avgusta.

Na Kalisah št. 9 v občini Kamniški Bistrici je v ponedeljek zjutraj pri posestniku Janezu Urhu nastal požar. Pet otrok je še sladko spal v postelji, oče pa jim je kupal zajtrk v peči. Ko je začuden pogleda, zakaj prihaja skozi dimnik čedalje več dima nazaj v peč, je videl, da je že vsa slamnata streha v plamenih. Zaklical je na pomoč in planil v hišo, da reši pred ognjem otroke, zakaj požar se je širil z veliko naglico in je kmalu objel celo leseno hišo.

Oče ni mogel nič rešiti iz gorečega poslopja razen otrok in para čevljev, ko so sosede prihiteli na pomoč, že niso več mogli v bližino goreče hiše. Poskrbeli so, da se ogenj ni razširil na bližnja gospodarska poslopja, hiša pa je pogorela do tal z vsem pohištvo, obleko in živim. Sreča v vsem, da je bil posestnik Urh zavarovan za okrog 20.000 dinarjev.

— Pri zaprtju motnjah v prebavi vzmite zjutraj na prazen želodec kozarec na ravne »Franz-Josef grenčice«.

Koledar

Petek, 7. julija: Kajetan, spoznavalec; Donat, mučenec.

Novi grobovi

† V vojaški bolnišnici v Kosovski Mitrovici je izdihnil svojo dušo mladi učitelj g. Anton Preseren, ki je kot narednik-dijak tamkaj opravljal vojaško službo. Pokojnik, ki ga je smrt tako nenadno iztrgala iz sredine njegovih dragih, je bil šele 24 let. Naj počiva v miru! Žalostni družini bodi izrečeno naše iskreno sožalje!

† Policijski podnadzornik Viktor Hufnagel. Dne 6. avgusta t. l. je umrl po dolgi in težki bolezni podnadzornik drž. policijske straže Hufnagel Viktor. V zboru drž. policijske straže v Ljubljani je služil 10 let, kjer si je pridobil splošno simpatije. Pred vstopom v drž. policijsko stražo je služil pri orožnikih v raznih krajih Slovenije. Blagopokojnega ohranimo v trajnem spominu, njegovi sorodniki in sinčki pa izrekamo naša iskrena sožalja. Pogreb blagopokojnega bo 8. t. m. ob 16. iz hiše žalosti Glince, Tržaška cesta št. 14 na pokopališče na Viču.

Pri korpulentnih ljudeh

se izkaže naravna

Franz-Josefova

grenka voda kot zanesljivo in prijetno delujoče sredstvo proti zaprtju, katere se uporablja brez posebne diete. Franz-Josefova grenka voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami. Ogl. reg. Š. br. 30474/35

— Zupanstva po Sloveniji prosimo, da čimprej naznanijo vse morebitne izpremembe v vsakodnevni sejmih na naslov: Založništvo »Družinske Priloge« v Ljubljani. Popravilo se lahko tudi vse napake, ki so se morda vrstile v prakso pri natisu zveznikov o letnih sejmih. S pravnimi znamenji je ustrezno prodajalcem in kupcem.

— Državna pomorsko-irgovska akademija v Bakru sporoča, da v njenem okoliščju obstoji brodo-strojni odsek, ki ima namen vzgajati bodoče strojne častnike naše irgovske mornarice. Solanje na tej šoli trajajo štiri leta. Ta šola ima stopno popolne srednje šole z maturo. V I. razred se sprejemajo dijaki, ki so napravili 4 razrede srednje ali meščanske šole z malo maturo. Takim pri sprejemu ni treba delati nobenega sprejemnega izpita. Sprejemajo pa se tudi učenci, ki so napravili kakšno moško obrtno šolo, vendar pa morajo ti delati sprejemni izpit. Sprejem glede starosti učencev ni omejen. Natančnejša pojasnila daje uprava državne pomorsko-irgovske akademije v Bakru.

— Nadlegovanje v vlaku. Dne 4. avgusta na vlaku, ki gre iz Zid. mesta proti Mariboru ob 7. uri zjutraj in na vlaku, ki gre iz Maribora ob 2. uri popoldne, je hodil (in menda že tudi poprejel) mlad človek, ki kaže, da je gluho in razdeljen je med polni tiskane listke. Ko je po vsem vagonu razdelil, pa se vrne in pobira denar. Ima neko knjigo z različnimi pečali — pa noben iz naše banovine — zadnji je iz Petrinja. Koliko gotovo ta človek nabere in izrazi dobroto polnikov! Nekdo je opozoril sprevodnika in na Zid. mostu orožnika — pa se je najbrž človek skril, zato ker se v sprevodnikovi prisotnosti kaže za navadnega polnika. Posebno bi bilo treba opozoriti službojočega orožnika v vlaku, da ga legitimira. Zakaj bi taki sumljivi ljudje zlorabljali slovensko dobroščnost!

— Požrtvovalni neveljski gasilci. V Nevljah pri Kamniku je bilo pred 12 leti ustanovljeno gasilno društvo, ki danes lahko s ponosom pokaže na uspehe svojega dela: najprej si je nabavilo ročno brizgalno in cevi za prvo silo, nato je zgradilo ličen gasilski dom, ta teden pa je kupilo novo močno brizgalno, ki je med najmodernejšimi in najboljšimi v kamniškem okraju. Za brizgalno bo treba plačati 29.000 Din, za kar bodo Neveljčani morali globoko seči v žep in še potrkati kje za podporo. Toda brizgalna je bila neobhodno potrebna, saj skoro ne mine mesec, da ne bi v Nevljah gorelo. V sredo zvečer je bila požarna vaja, pri kateri se je brizgalna izborna obnesla. Lepo pridobitev neveljskih gasilcev bodo z veseljem pozdravili tudi Kamničani, saj je s tem povečana varnost pred večjo požarno katastrofo v mestu, posebno pa bo nova močnika prišla prav pri požarih v večji oddaljenosti od vode.

— Bombe na podstrešju je našel krojaški mojster Vladislav Madjar v Valpovu v Slavoniji. Ko je hotel pod streho spraviti novo pšenico, je zagledal na podu nekaj starega papirja. Ko je hotel papir odstraniti, je videl, da je v papirju nekaj zavito. Kmalu je dognal, da so ta stare bombe. Poklical je oblast, naka je okrajni načelnik odredil, da mora priti strokovnjak iz Osijeka, ki bo nevarno ropotijo odstranil ter obenem dognal, koliko so bombe stare. Verjetno je, da so bombe še iz vojne dobe, ker so bile zavite v časopise iz leta 1915. Krojač je to hišo kupil leta 1928 ob grofu Rudolfo Normana. Oblast sedaj preiskuje tudi, kdo je med vojno stanoval v tej hiši.

— Svinjska kuga se je pojavila v vasi Belišču v Slavoniji.

— Pocieni lov. V Dardi pri Osijeku je bil 4. t. m. na razbi oddan lov občine Darda grofu Draškoviču za 6890 dinarjev, čeprav meri lovišče celih 14.000 katastralnih jut. Lovsko društvo pa je vložilo pritožbo, ker je v imenu grofa Draškoviča prišel licitirati njegov pooblaščenec, ki je inozemec.

— Trojčke je porodila v Priboju v Bosni Julka Šijak, žena malega kmetiča. Zanimivo je, da se je najprej rodil sinček, nakar sta se šele čez devet dni rodili še dve hčerki. Otroci so zdravi, poč pa je mati silno slaba. V okolici Priboja so tri trojčke v kratkem času že četrti.

— »Službene novine« prinašajo v št. 178 od 5. avgusta uredbo o sodiščih dobrih ljudi.

— Sadno vino ali sadjevec. Spisal M. Humek, založila jugoslovanska knjigarna v Ljubljani; cena broš. izvedu 10 Din. — Knjiga je prirejena po najnovejših virih in lastnih izkušnjah. Nudi bogata navodila, kako sadjevec izdelujemo, kako z njim ravnamo, da dobimo okusno, zdravo in stanovalno pijačo. Knjiga se peča tudi z izdelavo kisa in uporabo sadnih tropin, da ne pridejo v nič. Opremljena je z 42 podobami. Vsem sadjarjem to izvrstno brošuro najtopleje priporočamo.

— Za romarski izlet v sončno Dalmacijo vladati tudi letos veliko zanimanje. Zahtevajte še danes brezplačna podrobna pojasnila pri upravi »Po božjem svetu«, Ljubljana, Wolfova ul. 1. 11256

Ljubljana

— Vpisovanje v gospodniško šolo za gostilničarske gosposinje je do 10. septembra v pisarni na Prulah — Privoz 11.

— Requiem s sv. mašo za pok. Štefana Radiča bo v soboto ob pol 7. v frančiškanski župni cerkvi.

— Seznam davčnih zavezancev II. skupine zavezanov pridobimo je razgrnjen na vpogled v mestnem odpravniku, Mesni trg 27/III, soba 47, od 6. do 13. avgusta 1936 ob običajnih uradnih urah.

— Pred davčnim odborom se bodo obravnavali predlogi davčne uprave za sledeče pridobitne stroke: 1. dne 20. avgusta 1936 ob pol 9. uri: Lekarna istega dne ob 10. uri: slavniki, prevozniki, spediterji, kavarni, delikatese in vinotoki, ter gostilne, hoteli itd. 2. dne 21. avgusta 1936 ob pol 9. uri: gostilne, hoteli itd. 3. dne 22. avgusta 1936 ob pol 9. uri: Tovarniška in industrijska podjetja.

— Ker so kradli celo na sodišču. Predsednik okrožnega sodišča v Ljubljani razglasi: Ker so v zadnjem času tuje osebe večkrat kradle iz službenih sob v ljubljanski justični palači, se opozarja na to, da se bo odslej vršila stroga kontrola in da bodo aretirane vse sumljive osebe ali take, ki ne morejo opraviti svojega priхода.

— Zrtev avtomobila prosi očiščene. Dne 3. t. m. zvečer je neznan avtomobilist na Celovski cesti podrl na tla plekarskega mojstra J. Mekinda, stanujočega v Društveni ulici št. 27 v Mostah, ko se je vračal z dela domov. Mekinda se je pri padcu hudo poškodoval ter ima razbito spodnjo čeljust. Poškodovanece prosi vse, ki so ta dogodek videli, da bi mu oddali številko avtomobila, ki je oddiral naprej, ne da bi se bil zmenil za svojo žrtev. Kdor bi mu mogel kaj sporočiti, naj mu to sporoči na njegov naslov.

— Kolesarji naj ne vozijo čez trg! Dasi se dopolne strogo izvaja določba, da kolesarji ne smejo voziti čez trg, vendar bi bilo potrebno, da se ta ukrep raztegne vsaj do 1. popoldne, ker se v tem času še vedno razhajajo gosposinje in pa okoliške prodajalke ter neprestano grozi nevarnost, da kolesar eno ali drugo podre. Kolesarji, ki imajo na trgu opravke, naj bi v času od polne do 1. vodili svoja kolesa peš, ali kakor sami pravijo, »za usesa«!

— Vlomi v Ljubljani. Brivec Ivan Kosce v Priboju ulici je naznanil, da je v eni prejšnjih noči nekdo vlomil v njegovo brivnico ter pokradel okrog 120 Din drobiža, nekaj brivskega perila ter brivskih potrebščin, tako da trpi nad 1200 Din škode. Uslužbenki Hedviki Zorin pa je ukradel nekaj frizerskega perila in dve kompletni manikirki, tako da ima Zorinova nad 500 Din škode. — V noči na večeraj je neznan ta vlomil v trafiko Leopolda Peršina v Rožni dolini cesta 11. Odnesele je skoraj vso zalogo tobačnih izdelkov, žepno uro in žepni nož. Peršin trpi okoli 1000 Din škode, je pa zavarovan. — V stanovanje Minke Kebrove na Sv. Petra nasipu 57 je vlomil neznanec ter odnesel zlato domsko dvokrovno uro z dvema briljantoma ter en zlat veliki prstan. Obe dragocenosti sta bili vredni 2500 Din.

— Razne tatvine. Še vedno se množe v mestu tatvine koles, vendar pa ne v taki meri, kakor včasih. Tatovi se bolj specializirajo, da kradajo sestavne dele, kakor svetilke sesalke in celo evidenčne tablice. Antonu Zrimšku pa je bilo ukradeno z dvonosa Ranzingerjevega skladišča celo in skoraj novo kolo vredno 1000 Din — Juština Lovščetova, stanujoča na Tržaški cesti 47, je naznanila, da ji je nekdo ukradel iz spalnice 1000 Din vredno zlato ovratno verigo s privezkom. — Iz skladišča Karla Prinčiča v Studenčevski ulici pa je nekdo izmaknil iz košare nad 600 Din gotovine. Za zadnjim tatom ima policija že neko sled.

Tatinska tolpa vlamlja v šole

Ljubljana, 6. avgusta.

Vlomilska zalega se je zadnje dni zopet močno razpela, tako v mestih, kakor tudi po deželi. Poleg raznih »specialistov« ki preže, kje bi se dala oplentiti kakšna blagajna ali izropati kakšna trgovina ter nešteti tatov, je prišla sedaj s svojim delom še posebna tolpa, ki se je odločila, da vlamlja — v šole! Šole sicer niso nikake zbirališče denarja in dragocenosti razen tistih, ki se jih jim posreči vepiti v glave učence še mladine, toda sem in tja je v sobi šolskega upravitelja le kakšen dinar, kakšen stotak, zbran za kolke, ali pa je ostal ob obračuna šole v mizici. Teh skromnih dinarjev so se polakomnili do sedaj še neznani tatovi. Vlomiti v šole ni prav nič težko delo. Prvič seveda šole niso opremljene s težkimi ključavnicami in nimajo oklopnih blagajn, drugi pa so sedaj počitnice, ko so šolska poslopja osamela in v mnogih primerih ne stanuje ta dva meseca v njih nihče ter jih le malokdo obiskuje ter še ta redko.

Na raznih krajih Slovenije se je do sedaj zgodilo več vlomov v šole. Vsi vlomi pa so bili izvršeni na enak način. To da sklepate, da so bili vsi ti vlomi organizirani od ene same in iste tolpe, ki potuje od kraja do kraja ter opreže, kje bi se dalo kaj ukrasti. Dva taka, na las podobna vloma sta bila izvršena v zadnjih dnevih v Ljubljani, ter smo že o obeh poročali. To sta namreč vloma v šoli na Ledini in na Prulah. Pa tudi iz drugih krajev prihajajo poročila o podobnih vromih. Vlomljeno je bilo v šole v Kranju, v Celju in v Ptuj. Vlomilec so v vseh petih primerih ostali neznani ter so naglo izginili. Očitno so zadovoljni s manjšim plenom, ki ga dobe. Zelo verjetno je, da se bodo ti

Maribor

— Slehernik. V Ljudskem vrtu so priprave za vzporeditev Slehernika končane. Brez dvoma bo Ljudski oder pokazal, da zmore podati tudi vsebinsko tako globoke stvari, kakor je Slehernik. Režiser Eichmeister je položil vse svoje sile v to, da bo misterij podan v vsakem oziru dobro. Tetemljito je pripravljena igra, okusna scenerija in lep jezik, ki mu je Zupancič mojster, jamčijo, da smemo pričakovati od sobotne in nedeljske predstave zadovoljivega uspeha. Vstopnice se dobijo v predprodaji v prodajalnih Cirilove tiskarne na Koroski in Aleksandrovi cesti. Občinstvo naj jih blagovoli kupiti v predprodaji čim več, da bo delo blagajn v Ljudskem vrtu lažje.

— Pregled uniform. Vsi v Mariboru stanujoči rezervni častniki, ki so prejeli uniforme od države, oziroma Zdrženja rezervnih častnikov, se pozivajo, da prinesejo svoje uniforme radi pregleda rekrutni komisiji mariborskega okrožnega poveljstva dne 8. avgusta ob 9.30 v Gamberinov dvorano. Nujno zažrtani se morajo pravočasno opravičiti poveljniku vojnega okrožja.

— Smrt uglednega gostilničarja. V Stolni ulici 8 je umrl ugledni in spoštovani mariborski gostilničar gospod Ivan Mošča. Pokojnik je dosegel starost 62 let. Pogreb blagega rajnega se vrši danes popoldne ob pol 5 na pokopnišču pokopališču. Naj počiva v miru, žalujočim naše iskreno sožalje!

— Češki avtobus in naš konj. Skoraj vsak dan prevažajo sedaj ogromni češki avtobusi izletnike po cesti od St. Ilje čez Maribor proti morju. V sredo je tak češki avtobusni velikan prehitro zavil v Pesnici pred enovprežno kočijo lijakera Toma Gučiča ter je z zadnjim delom oplazil konja po glavi in prednjih nogah s tako silo, da so morali žival na cesti ustreliti.

— Domačija v plamenih. V Dežnem pri Slov. Bistrici je zgorela hiša z gospodarskim poslopjem posestniku Matevžu Planincu. Škode je 25.000 din. Goreti je začela slamnata streha poleg lesenega dimnika.

— Maratonci na plavalno prvenstvo. Jutri se začnejo v Kamniku plavalne tekme za prvenstvo ljubljanske plavalne podveze. Udeležijo se jih tudi mariborski Maraton z močno ekipo 25 plavčev in plavalci ter skakačev. Maratonci so danes zjutraj odpotovali na tekme pod vodstvom načelnika sekcije Rostacherja.

Pension Lobnica, Smolnik, Ruše

Novo, moderno urejeno etovišče. Kopalni bazen

— Sedaj je mir pred žeparji. Prve dni Mariborskega tedna so se dogajale na razstavišču ena žepna tatvina za drugo. Policiji ni preostalo drugega, kot racija na sumljive neznanke. Aretirali so 12 takih tistih, dasi jim niso mogli dokazati tatvine. Uspeh racije pa je očitven: žepne tatvine so čisto prenehale.

— Taborski znaki se dobijo v predprodaji v Cirilovi tiskarni na Aleksandrovi cesti 5. Cena 1 din. Vstop na nedeljski tabor samo s taborskim znakom!

— Sodišče zahteva zločince. Mariborsko sodišče in mariborska policija sta prejela iz Leobna službeno obvestilo, da sta v Avstriji aretirana Kolar in Stern priznala roparski umor v Mejni ulici. — Okrožno sodišče je zahtevalo izročitev obeh zločincev.

— Otroci se vračajo in odhajajo. Iz Počitniškega doma Kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju se vračajo otroci v ponedeljek 10. t. m. Otroci prispejo v Maribor z vlakom ob 10.59. Starši naj jih počakajo na kolektorju. — III. skupina pa odhaja na omenjeni počitniški dom v torek 11. t. m. Otroci naj prinesejo prtljago in pridejo k zdravniški preiskavi v ponedeljek 10. t. m. ob 9 v Zdravstveni dom. Korosčeva ulica 3. V torek naj se zberejo do 13 pri Banovinskem dečjem domu v Mariboru. Strossmajerjeva 30, odkoder se bodo odpelali z avtobusom na Pohorje. Deca iz trugh krajev se pripelje v Slov. Bistrico-mesto z vlakom ob 17.08 ter nadaljuje pot z avtobusom v Počitniški dom.

— Film za rezervne častnike. Mestno poglavarstvo javlja, da se bo jutri, v soboto, od 13—14.30 predvajal v Grajskem kinu film o protiplinski obrambi. Predstava je samo za rezervne častnike in njihove družine ter je vstop brezplačen.

— Novi avtobus v prometu. Danes stavijo Mestna podjetja nov avtobus MAN-Diesel v promet na progo št. 1. Tudi za novi avtobus je napravila karoserijo mariborska tirkva Pergler. Novi voz je opremljen tako, da bodo Mariborčani strelili. Drugi voz pride v promet v soboto 13. t. m. Za mestni avtobusni promet so novi vozovi velika pridobitev.

Ptuj

Ptujski letni (Ožbaldov) kramarski sejem, ki je bil v sredo, 5. t. m., je privabil, kakor običajno, mnogo podeželskega občinstva. Kramarjev je bilo iz vseh krajev v izobilju, vendar niso bili zadovoljni s kupitjo. Ljudstvo zaradi gospodarske in denarne stiske ne more kupovati in prihaja v mesto ta dan zgolj iz radovednosti.

Strela na Toškem čelu

V petek preteklega tedna zjutraj je med nalivom udarila strela v kozolec posestnika Omeja ter ga dobesedno razcefrala. Trske so bile razmetane do 200 metrov daleč. Kozolec je bil zavarovan, vendar pa škoda ne bo krita z zavarovalnino. Ta kraj je sploh zanimiv v pogledu strele. Poslopje kmetije leži v nekaki usedlini in pod poslopjem je mala dolinica, v kateri je sušilnica za lan in nekaj čespljevih dreves. Ravno v to dolinico pa udarja strela kakor za stavo. Naj bo še tako brezpomembna nevihta, v to dolinico strela gotovo udari, kar v zemljo tako, da je zemlja včasih polna lukenj.

Zanimivo bi bilo vedeti, kaj je v ravno tistem koščku zemlje za strela tako privlačnega. Pred kakimi dvajsetimi leti je tudi neko leto bil ta pojav, mudi pa se je tam neki profesor, ki je po ogledu kraja izjavil, da bi se na tem mestu v zemlji dobilo masekaj, če bi bila sredstva. Najsiho karkoli pojav je zanimiv.

Celje

— Izredna glasbena novost je nov koncertni klavir, ki si ga je v zadnjem času nabavilo zdravilišče Rogaska Slatina. Klavir pride v prihodnjih dneh iz Nemčije in je znamenit Foerster. Klavir bo nekaj dni na vpogled občinstvu v sejni dvorani Mestne hranilnice v Celju. Uprava zdravilišča Rogaska Slatina se je odločila za nakup tega izrednega klavirja potom priznanega domačega strokovnjaka g. Ropasa Ladislava v Celju. Klavir je najmodernejša konstrukcija in kot tak neka posebnost za sebe. Z nabavo novega klavirja je zdravilišče Rogaska Slatina brez dvoma mnogo pridobilo na ugledu med svojimi odličnimi gosti.

— Sv. maša za planince in izletnike bo v nedeljo, dne 9. t. m. ob 10. na Okrešlju poleg Frischaufovega doma pod milim nebom. Maševal bo g. župnik iz Solčave. Planince in drugo občinstvo vabi Savinjska podružnica SPD v Celju k obilni udeležbi.

— Šahovski klub v Gaberju priredi drevi brzoturnir za klubsko prvenstvo za leto 1936. Začetek točno ob 8.

— Huda nesreča nad mestnim parkom. Včeraj se je nekoliko pred 12. opoldne zgodila nad mestnim parkom med moškim in ženskim kopališčem huda nesreča, katere žrtev je postala 37-letna služkinja Kopitar Marija, stanujoča Pred grofijo št. 10. Kopitarjeva je v gozdu na omenjenem mestu, kjer je svet zelo strm, pobirala drva. Med nabiranjem je pa padla in strmoglavila najmanj 15 m po bregu navzdol na cesto in si hudo poškodovala levo nogo, poleg tega pa je dobila veliko rano tudi na glavi. Prepeljana je bila z reševalnim avtomobilom v celjsko bolnišnico.

— Vlom v stanovanje. V torek popoldne je bilo vlomljeno v mesto v stanovanje g. ing. Mikusa. Neznani vlomilec, kateremu so morale biti razmere v stanovanju dobro znane, je odnesel 400 Din, en briljantni prstan, eno moško obleko in poleg tega še ene moške hlače.

— Z obiranjem hmelja so že začeli. Dasi se bo začelo obiranje hmelja v glavnem šele 15. avgusta kakor običajno vsako leto, vendar je že opaziti po nekaterih hmeljiščih, da so začeli s podbiranjem hmelja že te dni.

— V Logarsko dolino bo popeljal 15. avgusta izletnike mestni avtobus na dvodnevni izlet. Pri glasite se takoj pri podružnici SPD v Celju.

Kamnik

Občina in kopališče. Pred nedavnim smo brali lepe nasvete na račun naše občinske uprave in kopališkega odbora. Je pa stvar v tem, da je kopalec lažje zabavljati in kritizirati kakor pa našim meščanom plačevati doklade. Poleg vsega pa ima še naša občinska uprava pri razporejanju kreditov za razna dela vezane roke. Da bo javnost poučena, omenjamo še, da je občinska uprava izdala za razna popravila in dela na kopališču nad 10.000 Din, ker pa smatra kopališče za socialno ustanovo, je tudi znižala pristojbine in dovolila spornikom take ugodnosti, kakršnih nimajo nikjer drugje.

— O strupenih plinih. Njihovi uporabi in obrambi bo v nedeljo popoldne predavanje v mestnem parku.

Dravsko polje

Zopet bodo kosili. Obeta se nam spet tekma koscev, mladinsko zborovanje in še kmečka veselica za prihodnjo nedeljo pri Ormožu. Da kmečki fant, ki ves teden dela, potrebuje po šestih dneh počitka, je vsakomur jasno. Da zborovanje ne bo resno in času primerno, sklepamo iz kmečke veselice, ki se bo vršila proti koncu dneva. Kakšna sreča zadeva mladino pri takih veselicah ali celo srečevalih, nam je znano.

Framsko gasilno društvo obhaja 50 letnico svojega koristnega dela. Mnogo je bilo žrtev, mnogo, žal, tudi nesreč, toda društvo je vse premagalo. Daleč okoli ni bilo požara, kjer ne bi bilo teh vrlih gasilcev poleg. Blagoslovili si bodo prapor in mariborska gasilska župa bo ta dan, 15. avgusta, napravila izlet v idilični Fram.

80 letni korenjak

Dne 31. julija 1856

se je v revni hišici na Dolgi njivi pri št. Lovrenču na Dolenjskem rodil daleč na okrog znani zavedni katoličan in zvest pristav Slovenske ljudske stranke g. Nace Grden. Bil je narobenik »Domoljuba« dolgo vrsto let, do kler ni nastala kriza, ki je obiskala tudi njegov žep. Nato je moral list odpovedati. Pa klub visoki starosti se še vedno zanimala za novice, kar še vedno rad prebira »Slovenec« in »Domoljub«, da mu le pride v roke.

Nace je bil revnih staršev sin. Še vedno rad pove, da je dobil v oporoki od svojega očeta pipo za tobak in pa brusni kamen. Ko je bil 7let star, je moral hoditi v šolo in si že sam služiti kruh.

Pozneje je šel v službo tudi v župnišče, kjer se je izučil za ministranta. Nato se je šel učiti za mlinarja. Bil je vesel in zadovoljen, kakor pravi humorist, kakršnega vidimo na sliki. A mlinarska služba je bila pretežka za njegovo šibko postavo, zato je šel na razpisano mesto cerkvenika k podružnici v Korentinko, kjer je bil dolgih 24 let.

Vdan v voljo božjo, je moral l. 1914 in 1915 pustiti v vojsko oba sinova, starejšega Janeza in mlajšega Miha. Hvala Bogu, sta se mu oba vrnila. Čeprav sam, si je v tem času prihranil s pridnimi rokami toliko, da je kupil zemljo in postavil lastno hišo in drugo poslopje. Ko sta se vrnila sinova iz vojne, sta šla že lahko pod lastni krov. Vse to je pa delal v upanju v božjo pomoč, in Bog mu je pomagal.

S pokojno ženo Vavtarjevo Marjeto je imel 10 otrok, od katerih danes žive še 4: Janez, ki je doma, France je čevljar, Miha je poštni uslužbenec na kolodvorski pošti v Ljubljani, hči Jerica mu pa gospodinja.

K njegovi 80 letnici mu vsi iskreno čestitamo ter želimo, da ga Bog ohrani do skrajnih mej človeškega življenja. Bog ga živi!

Pridobivajte novih naročnikov!

Gospodarstvo

Naše strokovno šolstvo

Z nastopom gospodarske krize so se jeli krčiti tudi izdatki naših samouprav za obrtnonadaljevalno in sploh strokovno šolstvo. Pomisliti je treba, da je država skoro vse breme za vzdrževanje teh šol prevzela na samouprave, ki pa zopet niso same mogle vzdrževati s svojimi sredstvi in s podporami zainteresiranih korporacij na prejšnji višini. Poleg tega je tudi kriza povzročila zmanjšanje števila vajencev v nekaterih podjetjih, ki hočejo tako izkoristiti ceneno delovno moč, katero porablja za vse posle, tudi za take, ki niso v nobeni zvezi s tem, kar bi se moralo vajencu dati izobrazbe. Tako ostaja vedno večji del našega obrtnega naraščaja izven šole, kar je velika škoda tako za vajence same, pa tudi za vse narodno gospodarstvo, ker ne prihaja več na delo res izvežban in izšolan naraščaj.

Naslednja statistika nam kaže, kako je strokovno šolstvo v naši banovini nazadovalo od leta 1930 dalje. Še leta 1930-1931 (šolsko leto) je bilo v naši banovini na 98 šolah 8.500 učencev, v šolskem letu 1931-1932 je število učencev padlo na 8.100, dočim se je število šol še povečalo na 104. V šolskem letu 1932-1933 je število šol padlo na 96, število učencev pa kar na 6.538. V letu 1934-1935 je število šol padlo na 77 z 251 razredi in 5.330 učenci (od tega 4.005 moških in 1.325 žensk). Najnovejša statistika za šolsko leto 1935-1936 izkazuje na 77 šolah samo še 217 razredov, naraslo pa je število učencev na 5.690 (4.174 moških in 1.516 žensk). V tem letu je tudi stopila v ve-

ljavo nova uredba o organizaciji itd. strokovno-nadaljevalnih šol.

Da je statistika za 1935-1936 izpadla tako ugodno, pa je pripisovati občasnim strokovnim tečajem, ki so vsteli med šole.

Po skupinah se je šolstvo razdelilo sledeče v letu 1935-1936 (v oklepajih podatki za 1934-1935): Obče obrtne nadaljevalne šole 38 (56), razredov 140 (175), število učencev 3.535 (3.700), od tega 2.730 (2.899) moških in 805 (801) žensk, občasni strokovni tečaji 21 z 21 občini oddelki in 5 strokovnimi oddelki in 555 učenci, od tega 368 moških in 187 žensk v strokovnih oddelkih ter 77 žensk v splošnih ter 32 v strokovnih oddelkih.

Število gremijalnih trgovskih šol se je zmanjšalo od 13 na 10, število razredov v njih od 27 na 24, število učencev pa je naraslo od 505 na 573, od tega je naraslo število moških učencev od 286 na 314, število žensk pa od 219 na 259, torej je naraslo število ženskih učencev v znatno večji meri kot število moških učencev. So celo nekatere gremijalne trgovske šole z znatno večjim številom ženskih učenk kot moških: tako ima n. p. ljubljanska gremijalna šola 96 moških in 117 žensk, nadalje Kranj 23 moških in 35 žensk. V ostalih šolah je število moških učencev znatno večje kot žensk.

Število specialnih strokovnih šol je ostalo sicer neizpremenjeno: 8, toda zmanjšalo se je število razredov od 49 na 47, pa tudi učencev od 1.125 na 1.027. Število moških se je zmanjšalo od 820 na 684, število žensk pa povečalo od 305 na 343.

Kontrolniki za uvoznike

Belgrad, 6. avgusta. AA. Po odloku finančnega ministra z dne 8. junija, morajo vsi uvozniki blaga iz inozemstva od 1. avgusta t. l. dalje voditi nove kontrolne knjige za uvoznike, ki jih izdaja finančno ministrstvo. V te knjige morajo uvozniki zapisati ves uvoz, nastal od 1. avgusta t. l. dalje. Uvoz do vstetega 31. julija pride v stari kontrolnik. Prav tako se tudi beleži v stari kontrolnik, če se plačilo za blago, uvoženo do 31. julija t. l. vrši še po 1. avgustu. Če je pa kaj akontacij za blago, uvoženo po 1. avgustu, se bojo ta izplačila prenesla iz starega v novi kontrolnik.

Na prvi strani novih kontrolnih knjig so natisnjena potrebna navodila za točno vodstvo kontrolnikov. Zato izgube vse prej nabavljene kontrolniki veljajo. Kontrolni organi finančnega ministrstva bodo, ko bodo pregledovali devizno poslovanje pri posameznih uvoznikih, če se vodijo stari kontrolniki tudi po 1. avgustu 1936, smatrali, kakor da se te kontrolne knjige sploh ne vodijo. V tem primeru se bo za takšne uvoznike izvajal zakon o kazenskih sankcijah zaradi nevedenja kontrolnih knjig.

Ti kontrolniki, ki jih je izdalo finančno ministrstvo, so razposlani davčnim upravam in pri njih jih bodo dobili uvozniki. Kontrolnih knjig sta dve vrsti, večje po 50 Din in manjše po 30 Din. Zato se opozarjajo vsi uvozniki neglede na to, katero blago in v kakšni količini ga uvažajo iz inozemstva, da si te kontrolne knjige takoj nabavijo pri pristojnih davčnih upravah, ki bodo te kontrolnike potrdile brez plačila takse, in sicer po čl. 167 pristojbinskega zakona.

(Iz bančno-valutnega oddelka finančnega ministrstva.)

Taksiranje računov

Po besedilu novelirane tar. post. 34 taksa zakona podlega izza 1. aprila 1936 v tej tarifi navedeni taksi računi, note, poročila in podobni spisi, ki jih izdajajo trgovci in obrtniki o terjatvah in dobavah, ki izvirajo iz njih posla, drug drugemu ali drugim osebam neglede na to, ali se v njih potrjuje plačilo, izplačilo ali ne in tudi neglede na to, ali so jih izdajatelji podpisali ali ne. Računi do 50 Din so takse prosti, dočim se morajo računi nad 50 Din taksirati po sledeči lestvici:

nad 50 Din do 100 Din	1 Din
nad 100 Din do 500 Din	2 Din
nad 500 Din do 1000 Din	3 Din
nad 1000 Din	5 Din

Novo je to, da se mora taksa plačati od vsake pole računa, torej če je n. pr. račun čez 8000 Din spisan na 4 polah, se mora kolkovati z 20 Din. Dalje je napram prejšnjemu besedilu te tarifne postavke novo tudi to, da se plača najvišja določena taksa, če vsota v računu ni označena, dočim se je do 1. aprila 1936 plačevala v teh slučajih najnižja taksa. Ni pa izza 1. aprila 1936 nikdo več primoran, da izda račun, kakor je to določal prejšnji tekst tar. postavke 34. Če ga pa izda, ga moraš tudi kolkovati, čim znaša nad 50 Din, če pa vsota v računu ni označena, ga moraš kolkovati s 5 Din, torej z najvišjo takso, in sicer po številu pol. Slednje se nanaša n. pr. zlasti na dobavnice, ki obsegajo

navadno samo datum, številko, ime in bivališče kupca ter količino, ne pa tudi vrednosti blaga. Ministrstvo financ, oddelk za davke pod številko 49.349—III od 30. julija 1936, je na specialno podbudo neke podeželske mlekarke zadruge pojasnilo, da podlega računski taksi tudi njene dobavnice, ki jih vsakoednevno z naročenim in dostavljenim blagom (mleko, maslo, sir) izstavljajo svojim odjemalcem, na kar mlekarke zadruge posebno opozarjamo. Ker bi pa to povzročalo takšno obremenitev mlekarških združ, ki razpečavajo zgolj kmečke mlečne proizvode, da bi bil obstoj teh združ naravnost ogrožen, bodo pač morale najti kak izhod iz tega in svoje poslovanje urediti brez dobavnice.

Pač pa so te in enake zadruge, ako ustrezajo pogojem min. nar. z dne 31. julija 1929 št. 74.170, po predpisih čl. 95 in 98 zak. o poljedelskih in obrtnih združah z dne 3. dec. 1898 oproščene plačevanja takse tudi za račune, note in podobne spise, toda samo za robo, ki jo prodajo svojim članom (zadrugarjem).

Kaj bo z dražbo pa Bledu

Slovenska javnost se vedno bolj zanima za bližajočo se dražbo velikega kompleksa v konkurzu se nahajajoče imenovine Ivana in Marije Kenda. Zanimanje je veliko radi številnih upnikov z znanimi vsotami terjatev, ostali svet pa se zanima za bodočo usodo posestev, posebno pa za nadaljevanje hotelskega poslovanja in za one objekte, ki naj bi po mnenju slovenske javnosti prešli v javne roke. Govorilo se je tudi o tem, da bi se dražba sploh ne vršila, toda te vesti ne odgovarjajo resnici. Tudi se je pisalo s popolnoma prozorno tendenco o raznih tujih interesih za dražbo, vendar pa se doslej ni javil niti en tuj interes, kolikor smo mogli zvedeti na informativnem mestu.

V naši javnosti je bila tudi že izrečena misel, naj se radi važnih razlogov zanima za nakup blejskega gradu in jezera tudi javna roka, torej banovina. To misel je pozdraviti, ker so to reprezentativni objekti in bi tudi stroški za njih nabavo ne bili previsoki. Vsekakor je pričakovati, da se bo dražba v napovedanih rokih vršila in da bo tedaj banovina našla sredstva za nakup tako važnih objektov.

Gospodarska razstava v Kranju

Iniciativnost, delavnost, smisel za napredek in borbo v času gospodarske krize, ki je zaradi zapore denarja in zaščite kmetu obrtnišvo bolj zadela kot morda druge stanovne, je obrtnišvo Kranja in okolice pokazalo z ustanovitvijo in organizacijo kranjskih obrtnih razstav, ki so dale vzpodbudo za podobne prireditve obrtnikom po vsej banovini, saj jih je od leta do leta več.

Zato nas pa ni prav nič presenetila vest, da se kranjsko obrtnišvo že pripravlja na veliko četrtlo gospodarsko razstavo, ki bo v začetku oktobra v Majdičevem mlinu, v dosedaj še nedoseženem obsegu. Če so bile dosedanje razstave splošno obrtne, kot pove ime samo, bo letošnja jesenska razstava izrazito gospodarska razstava. Vzpodbudo in pa svoje skušnje teh prireditev bodo nudili obrtni-

je bila odlična. Gospa Zlata Gjungenac je žela od dejanja do dejanja za svoje odlično petje in igro prave triumfe. Malo je takih »Traviat«, ki bi bile v petju tako popolne in v igri tako prepričevalne. Gospod Jože Gostič ji je bil v ulogi Alfreda Germona enakovreden partner v petju in igri. Posebno moramo poudariti njegovo lepo fraziranje, eleganten in siguran nastop, ter njegove zmagovite višine v petju. Gospod Janko v vlogi Alfredovega očeta Georga pa je posebno v petju s svojimi lepo zaokroženimi visinami tako zavzel publiko, da je žel po finalni ariji II. dejanja spontan aplavz. Omenjene glavne vloge so odlično izpopolnjevali ostali solisti gđe. Nuša Španova (Flora), Neratova (Anina), Jože Rus (Gastone), Tone Petrovič (Doupohl) itd. Tudi zbor in orkester sta bila odlična. Inscenacija je bila, ako vpoštevamo skromna orodska tehnična sredstva, zelo dobra. Prostor je bil imenitno izrabljen, lučni efekti dobri, oprava in oprema primerna.

Temu prvočemeremu uspehu je sledila v nedeljo, 2. t. m., z velikim zanimanjem pričakovana uprizoritev Puccinijeve »Madame Butterfly«. Pred nabitno polno dvorano se je točno ob napovedani uri dvignil zastor. Nastopila je ista operna skupina, kakor pri »Traviatu«. Takoj se je poznalo, da se je vsa skupina na odru bolj živela in razvnela v igri in petju, kakor prejšnji večer. Stik z občinstvom je bil takoj vzpostavljen. Gospa Gjungenac se je v glavni ulogi Madame Butterfly ves večer sijajno izkazala v igri in petju, čudovita je bila v veselju in ganljivosti v bolesti, otroško ljubka v ljubezenskih scenah s Pinkertonom, pretresljiva v žalostnih končnih scenah, prepričevalna v vsem stopnjevanju človeških čustev ter lepa v svojih japonskih oblekah, izdelanih po izvornih zasnutkih. Gospa Kogejeva (mezzo sopran) je bila kot služabnica Suzuki odlična, tako pevsko kakor igralsko, ter je v lepem okvirju sponojevala mojstrski lik gospe Gjungenac, G. Gostič v vlogi mornariškega poročnika Pinkertona je bil odličen in posebno razigran v scenah s Sharplesom in Bonzem.

ki. Ta razstava naj bi vsebovala štiri oddelke: obrt, kmetijstvo, trgovino in industrijo. Našteti štirje gospodarski stanovi so stebri gospodarskega življenja in udejstvovanja v kranjskem srezu in je zato prav zaželen njihov skupen nastop na bodoči gospodarski razstavi, ki bo mnogo pripomogel k medsebojnemu zblizanju, obenem pa ustvaril pravi, objektivno gledanje na odnošaje med posameznimi gospodarskimi panogami. Razstava ne bo več samo ožja prireditelj Kranja, marveč prireditelj velikega dela kranjskega okraja, ki gospodarsko gravitira h Kranju in predstavlja ž njim povezano celoto.

Promet na naših borzih. V mesecu juniju je bil po poročilu Narodne banke prav znaten devizni promet na naših borzih: znašal je 217 milij. Din, dočim je znašal junija lani samo 118 milij. Din. Skupno je v prvi polovici letos znašal ves devizni in valutni promet na naših borzih 1.261 milij. Din, dočim je znašal v prvi polovici lani 707 milij. Din. Efektni promet je dosegel v prvi polovici letos 124 milij. Din, dočim je znašal v prvi polovici lani 262 milij. Din.

Prodaja špirta. Belgrad, 6. avgusta. AA. Finančni minister je izdal sklep, da morajo vsi prodajalci špirta (alkohola) z lekarniško drogerijskimi in parfumerijskimi trgovinami vred, ki prodajajo čisti špirit ali lekarniško drogerijsko parfimerijsko tekočino z alkoholom, voditi med drugim tudi knjigo o nabavi in prodaji špirta (alkohola), iz katere bo mogoče vsak hip razvideti vsak nakup in prodajo in s tem tudi izvor nabavljene špirta. Vsak nakup in prodajo je treba opravičiti s potrdilom o plačani državi trošarini ali z računom, ki ga je potrdil kontrolni organ.

Sestava reklamacijskih odborov. Belgrad, 6. avgusta. AA. Davčni oddelk finančnega ministrstva je izdal o deligiranju članov reklamacijskih odborov s strani trgovsko-industrijskih zbornic tole pojasnilo: Skupne, kakor tudi samostojne zbornice, pri katerih obstojajo po pravih organizirani samostojni oddelki, lahko za vsak tak poseben oddelk deligirajo reklamacijske odbore po dva člana in dva namestnika kot redne člane in njihove namestnike.

Tabor hmeljarjev bo v nedeljo, dne 9. t. m. ob pol 9 dopoldne v Roblekovih dvorani v Zalcu po običajnem sporedu.

Zagrebska obrtna zbornica je izdala svoje tretje letno poročilo, ki nadaljuje tradicijo poročil za 1933 in 1934. Poročilo obsega 377 strani ter prinaša pregled o poslovanju obrti na področju zagrebske obrtne zbornice ter izredno mnogo statističnega gradiva o položaju obrtništva na Hrvatskem. Zagrebska obrtna zbornica ima velik delokrog in znaša njen proračun za leto 1935 1.010.000 Din pri dokladi 8%. Zbornica je na koncu leta 1935 štela 21.004 pripadnikov (1934 20.785, prijave 1935 1468, odjave 1249). Cena letnemu poročilu, iz katerega se dajo dobiti razni važni podatki za našo javnost, je 50 Din.

Italijanska gospodarska podjetja v Abesiniji. Pod vodstvom italijanskega poddržavnega bombaznega zavoda se bo ustanovila v Abesiniji družba za bombaz z glavnico 2 milij. lir, ki se lahko zviša do 20 milij. lir. Nadalje je pred nedavnim ustanovitvenim Narodni konzorcij italijanskih električnih podjetij ustanovil Nacionalno družbo za električna podjetja v Vzhodni Afriki z glavnico 20 milij. lir, ki se lahko zviša do 100 milij. lir.

Borza

Dne 6. avgusta 1936

Denar

V zasebnem kliringu je avstrijski šiling beležil v Ljubljani 8.55—8.65, v Zagrebu 8.51—8.61, v Belgradu 8.50—8.60. Grški boni so beležili v Zagrebu 28.40—10, v Belgradu 29 den. Angleški funt je v Ljubljani beležil 238—238.50, v Zagrebu 237.45—239.05, v Belgradu 237.20—238.80.

Nemški čeki so v Ljubljani popustili na 13.52 do 13.72, v Zagrebu na 13.40—13.60, isto za ultimo avgusta, v Belgradu pa 13.30—13.50.

Ljubljana. — Tečaji s primom.

Amsterdam 100 h. gold.	2964.94—2979.54
Berlin 100 mark	1753.48—1767.36
Bruselj 100 belg.	734.90—739.96
Curih 100 frankov	1424.22—1431.29
London 1 funt	218.62—220.68
Newyork 100 dolarjev	4331.45—4367.76
Pariz 100 frankov	287.75—289.18
Praga 100 kron	180.33—181.44

Skupni promet na zagrebski borzi je znašal brez kompenzacij 318.745 Din.

Curih. Belgrad 7, Pariz 20.205, London 15.4025 Newyork 306.75, Milan 24.10, Amsterdam 208.20, Berlin 123.30, Dunaj 57, Stockholm 79.425, Oslo 77.40, Kopenhagen 68.75, Praga 12.67, Varšava 57.60, Budimpešta 61, Atene 2.90, Carigrad 2.45, Bukarešta 2.50, Helsingfors 6.7875, Buenos-Aires 0.85375.

Vrednostni papirji

Ljubljana, 7% invest. posojilo 82—84, agrarni 48—49, vojna škoda promptna 365—364, begluške

obveznice 66—67, 8% Blerovo posojilo 83—84, 7% Blerovo posojilo 73—74, 7% posojilo Drž. hip. banke 86—87.

Zagreb. Državni papirji: 7% invest. posojilo 83 den., agrarni 47.50 den., vojna škoda promptna 364—366, 5% obv. za javna dela II tr. 95 den., begluške obveznice 68.50 den., dalm. agrarni 65—66 (65), 8% Blerovo posojilo 83—84, 7% Blerovo posojilo 73—75, 7% posojilo Drž. hip. banke 86 do 86.25, 7% stab. posojilo 83—84. — Delnice: Priv. agrarna banka 231—234, Trboveljska 130 do 135, Isis 30—40 Osj. sladk. tov 115—135, Dubrovačka 180 den.

Belgrad. Državni papirji: agrarni 48—48.50, vojna škoda promptna 364—365 (365), begluške obveznice 68.75—69 (69), 68—68.25 (68.25), 7% Blerovo posojilo 73.25—73.75 (73.50), 7% posojilo Drž. hip. banke 86 den., 7% stab. pos. 83—84. — Delnice: Narodna banka 6300 den., Priv. agrarna banka 233—233.50 (232.50).

Zitni trg

Novi Sad, Rž bč. 100—105. — Koruza bč., srem., ban. 95—96, bč., ladja Tisa in Begej 98 do 100. — Vse ostalo neizpremenjeno. Tendence prijazna. Promet srednji.

Naznanila

Liubljana

1 Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva c. 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12 in ur. Komotar, Vte.

Drugi kraji

Gasilska četa Sv. Barbara v Slov. goricah priredi dne 16. avgusta t. l. ob 14 slavnost z blagoslovitvijo Gasilskega doma in gasilske brizgalne, potem velik srečeval z 600 lipimi dobitki, listek po Din 2. Vljudo vabljani vsi!

Prostovoljna gasilska četa v Skofljavi pri Celju priredi ob priliki proslave 30-letnice v nedeljo dne 9. avgusta 1936 pred gasilskim domom v Skofljavi pri Celju. Začetek tomlbe ob 3 popoldne.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Petek, 7. avgusta: 12 Iz Dolibevskih baladov (plošče) 12.45 Poročila, vreme 13.00 Cas, spored, obvestila 13.15 Slovenske narodne pesmi (na ploščah) 14.00 Vreme, borza 19.00 Cas, vreme, poročila, spored, obvestila 19.30 Nae, ura: Vseslovenska ideološka literaturna pesnika Ferda Livadiča (Dobronič iz Zagrebu) 19.50 Tri slavne povke (plošče) 20.10 Ženska ura: Stranice in žita (ga. Marinka Ratajeva) 20.30 Večer klasične godbe in besede. Dvoigrovje iz Shakespearevih dram, izvaja ga. Milan Skrbinek, rež. Nar. gled. v Ljubljani in god. Majda Skrbinek, št. skopljanskega gledališča. Vmes igra Radijski orkester 22.00 Cas, vreme, poročila, spored 22.30 Angleške plošče.

Drugi programi

Petek, 7. avgusta: Belgrad: 1. 19.50 Ljubka glasba 20.30 Klavir 21.00 Vokalni koncert 21.30 Prenos iz Zagrebu 22.00 Repertoar z berlinske olimpijade 22.15 Narodne pesmi — Belgrad 11. 20.30 Lov na postvri v Mrežnici — Zagreb: 20.00 Dueti 20.30 Vokalni koncert 21.00 Tamburice 21.30 Slagerji 22.30 Plesna glasba — Dunaj: 20.00 Veseloigra 22.30 Radijski orkester 24.00 Zabavni koncert — Budimpešta: 20.30 Vljodna 21.00 Ratkayjev večer 22.30 Otroški ciganski orkester 23.15 Plošče — Trst-Milan: 20.40 Komorni koncert 22.00 Plošče 23.15 Plesna glasba — Rim-Bariz: 17.15 Vokalni koncert 20.40 Leharjeva opera — Giuditia, nato plesna glasba — Praga: 20.30 Vokalni koncert 20.45 Simfonični koncert 22.15 Plošče — Varšava: 19.00 Lestov koncert 21.00 Ljubka glasba 22.35 Plesna glasba — Berlin: 20.20 Orkester in klavir — Vsa Nemčija: 20.10 Igra in 21.00 Zabavni koncert (iz Königswusterhausena) 22.4. Ljubka in plesna glasba (iz Berlina).

Sport

Moto dirke na Ljubelj

Dne 15. avgusta bodo v prireditvi »Moto-kluba Ilirije« VI. mednarodne motociklistične gorske dirke na Ljubelj. Med dosedanjimi 32 prijavljenimi odličnimi domačimi in tujimi vozači je tudi znani Hans Hubrmann. — Prijave so zaključene — V soboto, dne 8. t. m. ob 11 je seslanek odbora in dirkačev v kavami »Evropa«. — Tvrdba Bata razpisuje za to dirko nagrade po tri, dva in en tisoč dinarjev za najboljše čase, dosežene na »Bata« pnevmatikah in to brez razlike kategorij, sportnih ali turnih vozil.

Nogometni bratovrni v Kamniku za prehodni pokal mestne občine. V nedeljo 9. t. m. bo v Kamniku na novem nogometnem igrišču bratovrni klubov kamniškega okraja za prehodni pokal, ki ga je poklonila kamniška občina. Pokrovitelj nad to športno prireditvijo je kamniški okrajni načelnik g. Anton Kosl. Sodelujejo štirje klubi: Kamnik, Mengeš, Domžale in Disk. Pričetek ob 16. Pokal je razstavljen v trgovini Skala v Kamniku.

SK Slovan, Drveni ob 20 sestanku rednega in dopolnega članstva v gostilni Krusič. Prijatelji kluba vabljani.

Uredništvo je prejelo:

Bogoslovni vestnik, izdala ljubljanska Bogoslovna akademija, zvezek III. Zelo bogat in znatno izbrusen zvezek s tremi temeljitimi strokovno-bogoslovnimi razpravami. Prva je od vseučiliškega profesorja dr. Snajarja »Staroslovski rokopiši v sinajskem samostanu sv. Katarine« in je zelo dragocen prispevek k študiju staroslovanskih dokumentov v zvezi z vprašanjem originalnosti Cirila in Metodovega staroslovanskega prevoda sv. pisma. Drugo je napisal vseuč. profesor dr. Matija Slavič o »Zavezi« in »Mojsesu« in prinaša v njej znanstvene dokaze, da moramo v slovenskem prevodu svetega pisma rabiti pravilno besedo zaveza mesto besede zakon. Ravnotako je tudi v zgodovini nabral dokaze, da je treba ostati pri stari obliki imena zakonodajca stare zaveze »Mojsesa«. Tretjo razpravo je napisal bogosl. prof. dr. Janžekovič o »Vebrovi filozofiji in tvornem vzroku«. Je to temeljna študija o teoriji tvornih vzrokov, o predmetni teoriji posebej, ki meni, da sloni vesoljstvo na najnižjih enostavnih realnih osnovah, kot so barva, glas, trdina. Pisatelj zasleduje razvoj te teorije pri Vebro ter prihaja do zaključka, da pri njemu še ni izključena, pač pa, da »predstavlja tudi že v sedanji razvojni obliki plodonosen doprinos k razčiščenju osrednjega vprašanja vse filozofije«. Vebrova filozofija vodi do Boga in v tem je njena velika zasluga, ki je njegov prednik Meinong ni mogel doseči. V praktičnem delu zveza so dobrodošli prispevki dr. Cirila Potočnika o »Missi recitata«, od vseuč. prof. dr. Odarja o »1 svojiti cerkvene imovine«, o ničnosti zakonske pravde zaradi nezmožnosti ter o »sodbah Rimske rote v l. 1935«, od vseuč. prof. dr. Fr. Ušeničnika pa o »Mislih iz okrožnice Pija XI. 'Vigilanti cura' o vzgojemnem pomenu kinematografa«.

Gradjevinški vestnik štev. 7 (Zagreb) vsebuje strokovne razprave o načrtih za sarajevski kolo-dvor ter študijo o cestah na Češkoslovaškem v zvezi z razvojem avtomobilizma in s posebnim ozirom na razmere v naši državi.

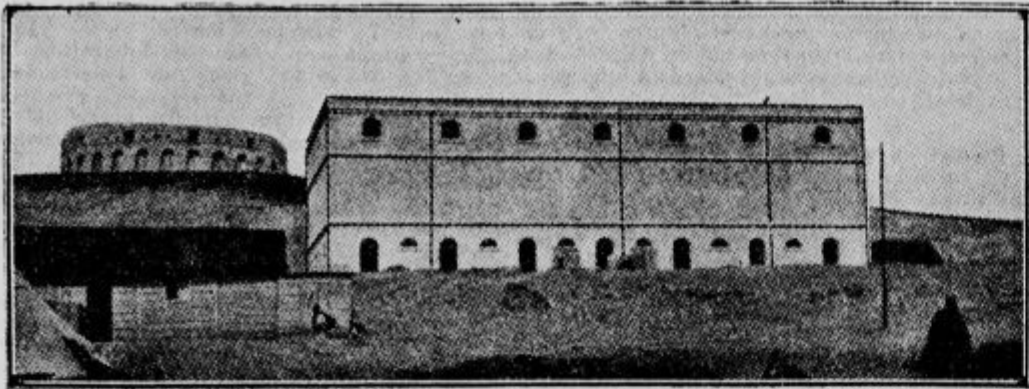
Kulturni obzornik

Opera v Rogaški Slatini

Po uspešni uvedbi stalnih simfoničnih koncertov je sledil poskus uprizoritve dveh poljudnih znamenitih oper. Vsakdo si je mislil, da bodo te uprizoritve tvegan poskus. Izvedba in moraini ter gmotni uspeh pa so dali upravičeno zdravilišča, kakor tudi umetniškemu vodstvu zaščenoje in novo pobudo. Ko bodo se zadnje tehnične ovire odstranje, bo morebiti mogoče v bodočih sezonah vpeljati vsakotdne uprizoritve oper. Odkritosrčna pohvala mednarodne publike, ki se sedaj nahaja v zdravilišču v velikem številu, naj bodo merilo in pobuda mero-lajnim činiteljem za nadaljnje delo. Poudariti moramo, da je uprizoritev obeh oper velikega pomena za sloves zdravilišča, za sloves in popularizacijo reproductivne slovenske operne umetnosti in za reputacijo slovenskega gledališča sploh. Zato gre zahvala za ta lepi uspeh upravniku zdravilišča g. ban. svetniku Ivanu Gračnarju, ki je inicijativno vestransko podprl, dalje g. opernemu kapelniku Neffatu, ki ni štedil ne truda ne časa, da je kljub borbam s tehničnimi nedostatki mogel realizirati to res odlično zamisel. Dalje gre zahvala tudi Podzvezi muzikarjev v Ljubljani, ki je obe uprizoritvi tako nepriporočno v tehničnem oziru organizirali. Le skupno delo z medsebojno vestransko polporo, razumevanje in navdušenje za stvar kot tako, je dovedlo do odličnega uspeha.

Verdijeva opera »Traviata« je bila uprizorjena v veliki dvorani »Tonkina« v soboto, 1. t. m., v isti zasedbi in obliki, kakor se je dajala v ljubljanskem gledališču in pod taktiko g. Neffata. Publikacija je sprejela opero zelo tolo in z velikim zanimanjem. Obisk je bil pri tej predstavi izredno velik. V veliki dvorani je bilo toliko občinstva, kolikor ga je mogla le dvorana sprejeti. Uprizoritev

Maroko, odkoder je šnila iskra krvavega klanja v Španiji

Melila, pogled na staro trdnjavo.

Španski vojaški upor, ki je razcepil deželo na dva tabora in jo pahnil v strahotno meščansko vojno, kakršne španska zgodovina še ni doživela, se je začel v gamizijah španskega Maroka in je od tod ko ognjeno morje pljusnila čez vso Španijo.

Melila.

V Melili, ki je mesto s 55.000 prebivalci, se je začel upor generala Francesca Franca. Mesto je na vzhodu polotoka Fres Forcas in stoji na goilih brdih gričevja. Mesto sestoji iz za 30 m višje ležečega starega mesta in iz nižjega novega mesta z modernimi poslopji in palačami. V Melili je pristanišče za izvoz rud in je obdano z vencem utrdb.

Lega mesta je nezdružljiva, podnebje naravnost morilsko, služba tujske legije je naporna. Melila je, v nasprotju z drugimi marošskimi mesti, jako trezno mesto in je povsem vojaško.

Ceuta

po maversko: Sehta, je prav tako jako utrjeno pristaniško mesto na severovzhodu španskega Maroka. Mesto stoji na ploščatem, ozkem vrhu polotoka, ob vzhodu s trdnjavo ovenčano in z obsežno baterijo pretaknjeno 194 m visoko goro Aho (Monte Aho). Z nje je prekrasen razgled na morje in maroško planoto. Ceuta ima maroško staro mesto in evropsko novo mesto in z valomni zaščiten pristanišče. Afriško sonce je hiše kar izsušilo. V mezezu ozkih, prepletenih ulic, v bujnem živlenu bazarskega dela, v pesni gneči ljudi in plemen se izraža vsa orijentalna pestrost, prelest in ziskost. Izmed 26.000 prebivalcev je največ Berberijcev, Arabcev in Judov. Španci so večinoma vojaški in uradniki.

Ceuta spada k španski provinci Cadiz in leži prav nasproti Gibraltaru; tako je Ceuta prav tako ključ za vrata v Sredozemsko morje ko Gibraltar. Kakih znamenitosti pa v Ceuti ni; kaj malo se je spremenilo mesto v 400 letih, odkar je v rokah Špancev. V bojih zoper rifske kabile pod vodstvom Abd el Krima in letih 1923—25 je tvorila Ceuta izhodišče za španske vojne ukrepe.

Tetuan.

Štirideset kilometrov južno od Ceute je Tetuan, glavno mesto španske Afrike. V to čudovito pravilno mesto prideš z vlakom ali pa z avtom po lepi cesti. Kraj mesta, ki je strogo zastraženo, ima tujska legija kar mesto svojih vojašnic.

Tetuan leži s svojimi 36 minerali sredi zelenih obronkov, čudovitih palmovih gajev, vinogradov in nasadov banan. Mesto je obdano z mogočnim obzidjem, s stolpi in obokanimi vhodi in ima evropsko, arabsko in judovsko mesto. Prebivalcev je 45.000, največ je Berberijcev, Tuaregov, Kabilov, Arabcev in 7000 je Judov.

Nikjer na svetu ni takega orijentalnega me-

sta, ki bi bilo tako po orijentalno lepo, krasno, divje, siromašno in skrivnostno, kot je Tetuan. Vilki minareti se ko orjaške igle zabadajo v večno-sinje nebo. V arabskem delu mesta kar mrgoli najbujnejše orijentalno življenje. Tu so baran-tači, rokodelci pogonjači mezgov, vodonoši, be-rači, glumači, kroflici kač, piskači, pripovedovalci pravljic, resni hodže, trušči fantalinov: vse na ce-stah in po ozkih ulicah. Zenske so vse zavite v bele rute in so zastrte; ko sence in strahovi huškejejo zdej tu zdej tam po temnih ulicah in iz-ginjajo v hišah. Tu je turban, ondi častnik v ko-lajnah, tam čeblijača Španka in spet berberska, skrivnostno se smehljajoča deklica.

Številne stavbe s kupolami in trdnjavo Die-bel-Darsa, ki kraljuje na pečinah iz rdečega pe-ščenca: To je bujna podoba Tetuana iz dalje. Tu biva suftanov namestnik Mulay Hasan Ismail. Prav tako ga častijo ko samega maroškega suftana. Tetuan je šele od leta 1926 zares španski. Dotlej so se pa vedno v nemalo bojne iskre...

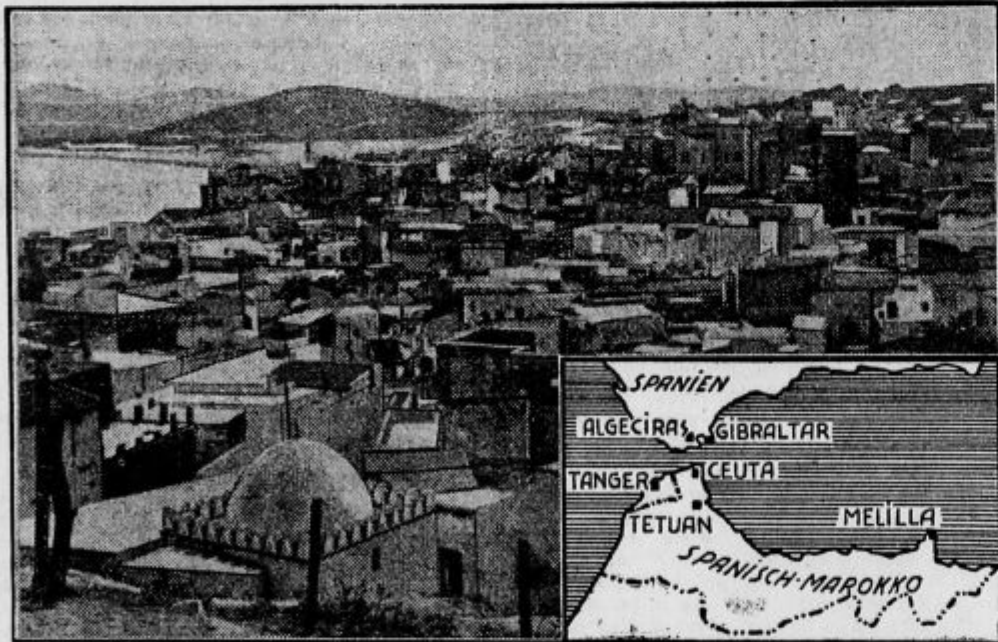
Tanger —

je prav tako kakor Ceuta ob Gibraltarskem pre-livu in leži 22 km vzhodno od Capa Spartola.

Po pobočju gola pogorja se dviga amfi-teatralno in ima 50.000 ljudi. Pristanišče je majhno, plitvo in polno severovzhodnih vetrov. Ceste so strme, hiše nizke in v maverskem slogu. — Tan-ger je navzlic evropskemu vplivu še popolnoma orijentalno. Pestra in neznansko tuja je podoba tega mesta, ki tvori od l. 1912, ko je maroško vprašanje v Evropi dozorelo, nekakšno medna-rodno mejo. — Razne banke, hoteli, palače, vlad-na poslopja in zabavišča so sicer porinila do-mačinski del mesta v ozadje, vendar niso uničila romantičnega značaja mesta. Pristanišče je kar natrpano z mešanico afriškega ljudstva. Tu so črne, rjave in vseh vrst barv postavbe; in so tur-bani in rjavi, rdeči in črni fesi in veliki slenniki, kakršne nosijo Maročani, Beduinci in Tuaregi.

Prav tik bogatih hiš mogočnih šejkov in Špa-nijolov sameva neznanska beda. Tudi tu so žen-ske v belih, valujočih ogrinjalih; njih nohti so ži-vordeče pobarvani in na nogah se jim svetlikajo z zlatom vezeni šolnčki. Svigajo sem in tja, noseč otroke v plačnih rjuhah na plečih in vrče za vodo na glavi. Prava podoba z davnih, svetopi-semskih zgodbi!

In v tem španskem Maroku, kjer je vse polno tujskih legionarjev, kjer pripeka žgoče afriško sonce, kjer pušinske sape sušijo bela mesta; kjer polie kri in strast hitreje in burneje ko dru-god; v krajih, kjer je vse v skrivnostih, pravljicah in romantiki: v teh krajih je general Fran-cesco Franco zasnoval trezni, neromantično ogromni načrt za vstop, ki se je izcimila v naj-strahnejšo meščansko vojno, in grozote, kakršnih ni bilo nihi v Rusiji... Uboga lepa, sončna, prav-ljična Španija!

Tanger, mesto pisanih barv.

Madridska rdeča armada žensk. V Madridu so komunisti prekosili sami sebe s tem, da so sprejeli v svojo armado tudi ženske za poulične boje. Zal so na Španskem ženske doslej v svoji kru-tosti tudi prekosile same sebe.

Olimpijske slike

V Berlinu je zdaj poglavito geslo: Hitro, ur-no, brz! Vse dirka, teče in drevi in kdor nima odprtih oči in dobrih nog, je izgubljen. Od 1. av-gusta dalje imajo redarji novo uniformo: črne hlače, belo bluzo in belo čepico. Ti močje urejajo z drugimi čuvaji reda več promet. Če bi ne bilo toliko vozil pripravljenih, bi bilo nemogoče dose-či take razdalje. Če človek srečno dospe do državnega športnega igrišča, še zdavnaj nisi na svojem mestu, saj moraš še četril ure čakati, da se skozi deset vrst kontrolnih organov prigneš do svojega mesta. Vse mesto je en sam avto, v neskončnih vrstah stojijo in z vseh smeri prihajajo, po več minut moraš čakati, preden moreš čez cesto. Še najbolje je kolesarjem, ki imajo svojo posebno pot, sicer bi bile ceste sploh po-polnoma zadlane.

Na svečanostnem olimpijskem igrišču je pel velikanski lop, ki so lesene in tako narejene, da se morejo kaj spet razdreti. Vsaka ima ime po nemški pokrajini. Največja lopa je berlinska, ki

je v njej 8000 ljudi. Druge lope, saarska, bavar-ska, renska in hanzaska sprejmejo vase po 1600 ljudi. Na severnem pročelju so vse lope združene z mostovjem, kjer so gospodarski prostori in oddelki za pranje in higijske naprave. Vsaka lopa ima velikansko ognjišče in za 500 litrov ve-lik kotel. Med lopami je 5 velikih dvorišč. Sredi slehernega dvorišča je plesišče. V tem »mestu« je prostora za 24.000 oseb.

Tisoč delavcev je v osmih tednih postavilo to »mesto«. Najbolj »divje« je tu na večere, naj-več gneče pa je v bavorski lopi, kjer je tudi naj-bolj domače.

V Berlinu je zdaj zmeraj vse burno in živo. Jeziki vseh narodov benijo po cestah, tu je zdaj shod za vse narode sveta, skoraj je slišati manj nemške ko tuje govornice. — Vso noč, vse ure, ko v kotlu, nihče ne ulegne počivati, vseh je le eno samo vprašanje: Kdo je dosegel ta in oni rekord. Berlin bi se mogel imenovati v teh dneh: Rekord.

Olimpijski zmagovalci v metu kladiva, Nemec Blask, na daljavo 55,04 in je dobil srebrno kolajno.

Nemški mojster meta s kladivom, Hein, ki si je priboril olimpijsko zmago na daljavo 56,49 m. Do-bil je zlato kolajno.

Naših pradedov pisma Pogled na pošne raz-mere pred sto leti

Nekdo je pregledoval knjigo za sestavljanje pisem iz leta 1822. Knjiga ima 600 strani slovnice, nauka o slogu, slovar tučk in nekakšno navodilo, kako je treba pisati pisma z največjo spoštljivostjo. Nolti je vzorec za »prošnje na cesarja« in vzorec za »pohvalna in ljubezenska pisma žen-skam«.

Ze tedaj so se borili zoper starinske izraze in starinski način pisanja. Knjiga za sestavljanje pisem ima posebne točke, ki poučujejo ljudi, in tam so nauki:

1. Nihče ni neobčutljiv za čast. Vsak ima rad, če mu praviš, da je pameten. Nikar ne bodi vsiljiv z nasveti in grajo. Tako piši, da je videti, ko da je doletel, ki pismo dobi, že vse to sam vedel in se sam domisli.

2. Skopuha gane dobiček, častihlepneža sla-va, mekega človeka solze. Pokaži mu, kar ima rad, pa boš gospodar nad njim.

In tako dalje —, začno pa daje knjiga tudi navodila za papir. Tedanje pošne razmere so morale biti kaj preproste, ko knjiga svetuje, da naj vsak odda pismo tik pred odhodom pošte in

gre ponje takoj po prihodu pošte, da ne bo nihče odpiral pisem in raznašal vsebine.

Ali se še kdo spominja, kako je treba pisati vladarjem? Pradedova knjiga za pisanje pisem ima tudi tak vzorec: »Presviti, Najmogočnejši, Nepremagljivi cesar, najmilostljivejši gospod.« In na koncu: Najponižnejši služabnik.

Na vse načine je bilo v starih pisnih povsod vse polno poklonov in ponižnega zatrdjevanja in čestčenja. Vse je bilo povedano »skozi rožice«, vse je bilo treba brati »skozi vrstice«, kakor da bi bil povsod en sam cenzor. Videči je, da so imeli tedaj ljudje več časa, več zbranega duha in morda tudi več sočutja s svojim bližnjim. Kakor je bila obleka polna okrasov in so bili pokloni povsod pri rokah, takšno je bilo tudi pisanje pi-sem. Ljudje »so si vzeli čas«, da so kaj povedali. Važno so preletali vsako besedico. Zdej se nam mudi, mudi za besede in pisma. Nemara niso ljudje še nikoli toliko napisali ko zdej, a nemara tudi niso še nikoli tako malo napisali. Pisem se skoraj ne ljubi nikomur več pisati, razen, če gre za denar.

Če hočete vedeti...

Brazilijska, ki je polna pragozdov z najboljšimi vrstami lesa, mora smrekove deske naročati iz Finske.

Modrooke mačke so gluhe.

Največji gozd na svetu je labradorski gozd ob Hudsonovi obali. Ta gozd je 2700 km dolg in 1600 kilometrov širok.

Največji sladkosnedež je bil angl. kralj Ed-vard VII., a v eni uri je prišlo 10—12 jedi na vrsto. Delj pa ni jedel.

Neki ameriški strokovnjak iz Čikage je na 15.000 glavah proučeval lase — in je dožgal: pla-volasi ljudje imajo najbolj goste in najbolj tenke lase. Imajo jih 140.000 do 150.000. Rjavih las ima-jo ljudje po 100.000 do 110.000. Rdečelasi pa po 40.000 do 55.000.

Angleži v Indiji so dožgali, da je vroč čaj naj-boljši za žejo v vročini in da gorka voda človeka bolj ohladi ko mrzla. Tudi okna in vrata naj bodo v vročini na stečaj odprta, ne pa zaprta! Ledena in mrzla ječila še povečajo vročino.

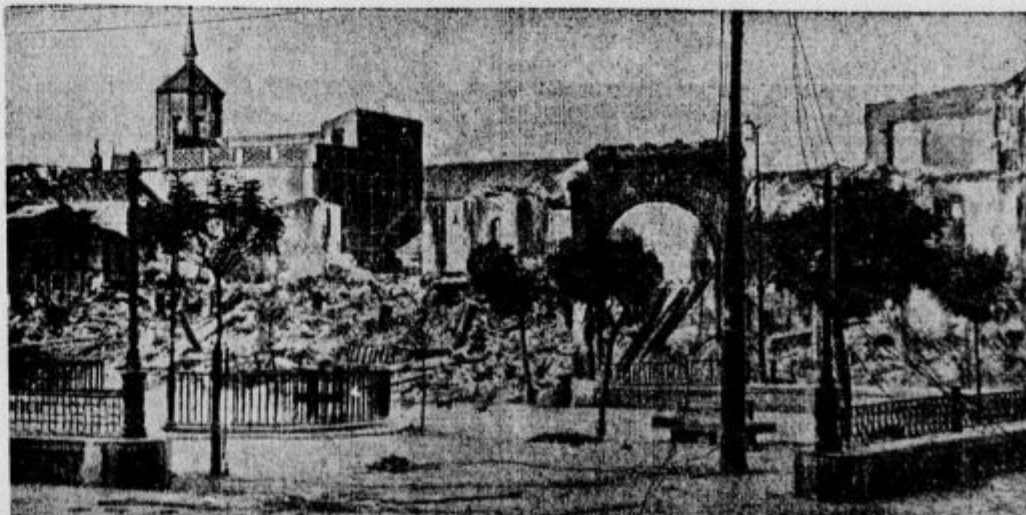
V Dalmaciji je baje največ vrst kač v Evropi.

Profesor: Ali je kdo tu skrit?

Vlomilec: Nobeden.

Profesor: Čudno, pa se mi je zazdelo da nekdo ropota.

Strahotne priče španskih bojev. Slika je iz Toleda, kjer so razrušili in požgali slavne stavbe, ki so še deloma iz maverske dobe v posebnem, pravilnem slogu. Tu so razvaline Trga Zogodo-va v starem delu mesta.

Versko poslanstvo Stične

Samozvestno in še vedno nekam v regene-racijskem, bojevitim duhu je veliki opat Maksimilijan Moltoch (1661—1680) napisal v pismu pa-pužeju Aleksandru VII. med drugim o svojem sa-mostanu: da spada brez lastnega povzdigovanja in hvalisanja tudi njegova opatijska med one sa-mostane in Bogo posvečene kraje »ki so bili dolgo vrsto stoletij vedno pripravljeni razkrinkati so-vražnike in neuprijatelje prave vere in jih prega-njati«. Te opatove besede so resnične, saj jih po-trjuje vsa doba obstoja stiške opatijske: le v toliko moramo to patetično in baročno izjavo omiliti, da versko poslanstvo stiške opatijske ni obstajalo zgolj v preganjanju in zatiranju sovražnikov pravover-nosti (razen nekaterih izjem), temveč predvsem v mirnem dušnopastirskem delu, ki ni prenehalo v nobeni dobi samostanskega obstoja in ki je raz-vijajoč se tokom časa prevzemalo oblike, kakršne je pač prinesel čas in zgodovinski razvoj.

V prvi dobi samostanskega obstoja je bilo versko poslanstvo Stične navadno misijonsko delo. Poglejmo slovensko cerkveno zgodovino one do-be. Samostanski teritorij se je nahajal nekako na meji dveh velikih cerkvenih kneževin, ki sta bili s svojimi središči oddaljeni od samostana za celo velikost svojega ozemlja. Povsem razumljivo je, da je intenzivnost dušnopastirskega udejstvova-nja v obeh kneževinah pojemala proti obmejnemu ozemlju in da je ležala Stična v dušnopastirskem oziru tedaj v nekako mrtvem in nedotaknjemem pasu. Ultradičezanska organizacija, ki je za kraje blizu Ogleja ali Salzburga zadostovala, je pri nas že zdavnaj izgubila na svoji moči. Res je, da so takrat pri nas že prafare, toda teh je bilo malo in še te preobložene s podružničnimi cerkvami. Vze-mimo primer iz najbližje stiške okolice: šentviški plebanus je moral oskrbovati farno, ki je imela 80 podružnic. Le kako so mogli ti, po navadi še slovenskega jezika nevedni duhovniki, opravljati dušnopastirski dela! Tako so tudi stiški sa-mostanci orali pravo ledino! Z ustanovitvijo sa-mostana je bilo na to mrtvo polje vsajeno seme bo-dokega organizacijskega jedra, okrog katerega so se tokom stoletij nabirala farna farna, dokler se ni končno ustalilo ob cerkvenopravni organizaciji — stiškem diakonatu. Toda do te končne oblike je bila dolga pot.

Sledimo rasti temu za slovensko cerkveno zgodovino tako zanimivemu organizmu. Nastal je po inkorporacijskem sistemu posameznih fara ter iz lastne ekonomsko-politične aktivnosti in vital-nosti. Prva fara, na katero je silka dušnopastirska aktivnost posegla, je bil, kar je razumljivo, so-sednji St. Vid. Ze 1. 1145 je oglejski patriarh Pe-regrin I. samostancem dovolil na tej fari opravljati vsa dušnopastirska dela: »spovedovati, ljudi poučevati v veri, deliti sakramente in previdovati bolnike«. Gotovo je bil uspeh tega prvega dela dober, kajti metoda, po kateri so menihi izvrševali svoje dušnopastirsko delo, je bila za ono dobo go-tovo najmodernejša. — Dušnopastirska tradicija novoustanovljenega samostana je vendar izvirala iz idejnega središča tedanjega krščanstva — Fran-cije, red sam pa, kateremu so bili stiški menihi pripadali, je bil prav tedaj po sv. Bernardu pre-novljen in poln verske vneme.

V nadaljnjem razvoju stiškega dušnopastir-skega organizma z ozirom na inkorporacijo fara, pa je zaslediti dve, včasih nerazdružljivih ten-dence: želja samostana, da se utrdi ekonomsko-politično ter obenem, da v novo pridobljeni teri-

torij prinese boljše dušnopastirsko organizacijo. Tako se v pravi inkorporaciji šentviške fare leta 1389 ne navajajo več izključno religiozni motivi, temveč se povdaja predvsem ekonomska stiska samostana. Ne izgubi pa pri tem versko poslanstvo samostana na vrednosti, dasi vidiki niso več tako čisti, kakor so bili v početku. Vrednost dušno-pastirskega dela obstoji še vedno v skrbi za dobro cerkveno organizacijo posameznih fara (katero je mogel samostan s svojim političnim ugledom tudi brati), v rednejšem nastavljanju jezika zmožnih vikarjev in v vestnem oskrbovanju cerkvenih in-ventarjev. Tako je versko poslanstvo Stične seglo tokom samostanskega obstoja do leta 1691, ko se prične druga velika doba v stiški cerkveni zgodo-vini, na 7 glavnih fara, 14 podfar in 225 po-družnic.

Leto 1691 je mejnik v stiškem dušnopastir-skem delu. Tedaj je po dolgem, a zelo zanimivem boju z novomeško prošnjo, ki si je lastila vizita-cijsko pravico nad stiški farami, ležečimi v nje-mem teritoriju, zmagal stiški opat in si priboril težko pričakovano čast arhidiakona. S tem je stiška cerkvena organizacija dosegla in svoje versko poslanstvo začne Stična izvrševati na povsem mo-dernem način. Opat vsako leto ali osebno ali po odposlanem vizitatorju vse fare, določa ob vizitacijah vikarjem štolino in takse, naroča jim pouk mla-dine, zgledno življenje in jim v nasprotnem pri-meru obeta takojšnjo odstavitev. V Stični se vrše vsakoletne sinode, na katerih se predvsem poda-jajo smernice za čim uspešnejšo izpeljavo re-formnih dekretov tridentinskega koncila. Opat je v stalnih pismenih zvezah z vikarji in v vsaki važnejši zadevi se morajo vikarji obračati do opata. Jasno je, da so ob tako organiziranem delu tudi rezultati povoljni: dosedaj oblasni vikarji postanejo ponižnejši in opuščajo svoje velike ne-rednosti, ustanavljajo se v večjem številu razne bratovščine, služba božja in božji hrani so v redu, samostan sam pa z mecenso požrtvoval-nostjo gradi nove cerkve in popravlja stare.

Da pa opravičimo radikalno izjavo opata Moltocha, pa ne smemo prezreti važne dobe v slo-venski cerkveni zgodovini, dobo reformacije in katoliške regeneracije, v kateri je Stična s svojim opatom tudi igrala važno vlogo.

V samostanu samem in na samostanskih farah se je protestantizem dokaj močno pojavil. Iz sa-mostana naj se odstranijo protestantovske knjige, Luthrova, Melancthonova in Erazmova dela, se priložuje vizitator, in samostanska disciplina naj se izboljša. Po vaseh so hodili predikanti in Tru-barjeva domovina je ležala v stiškem teritoriju. Toda Stična je znala s protestantizmom kimalu ob-računati. Samostanski kapitelj je izvolil za opata energičnega Lavrencija Reinerja (1580—1601), ki je s svojega teritorija z oboroženo silo izganjal predikante in vpostavil v kratkem času tudi v sa-mostanu vzoren red. Kol osebnost pa je soodlo-ževal v vsej regeneracijski slovenski zgodovini, bil je sokomisar škofa Hrena in mu bil prava desna roka pri njegovem za nas tako važnem delu.

Tako smo sledili stiškim belim menihom pri njihovem dostikrat trpkem, a za Slovence tako bogatem verskem poslanstvu. Leto 1784 je to plodono delo sicer prekinilo, a leto 1898 je to delo znova začelo in danes je Stična zopet važen dušno-pastirski faktor Dolenjske in kot nekdanj se narod zopet zgirja okoli milosti polne stiške romarske žalostne Matere božje. Metod Mikuš.

USA krepko vodi pred Nemčijo

Berlin, 5. avgusta. Tekmovanja današnjega dne so se končala v razočaranje nemške publike, ki je pričakovala go-tove zmage Schröderja, svetovnega rekorderja v metu diska. Že pri prvem metu se je pokazalo, da Schröder ne bo zmagoval; njegov met je bil pre-več sunkovit, dočim so se Amerikanci Carpenter in Dunn, Oberweger (Italija) in Sorlie (Norveška) odlikovali v silnem, toda prožnem zamahu. Z me-tom 50,48 m je Carpenter postavil nov olimpijski rekord; drugo mesto si je z malo razliko 13 cm priboril Dunn (49,36) pred Oberwegerjem, ki je pri treningu v olimpijski vasi vzbujal s krasnimi meti strah med ostalimi metaleci diska. Sorlie je zaslužen dosegel 4. mesto pred Schröderjem, ki mu je komaj uspelo nadkrilliti Syllasa (Grčija), našega znanca z balkanskih iger.

Odločilno tekmovalje v teku na 200 m je pri-neslo pričakovano zmago Owensu (USA), ki je z rezultatom 20,7 sek. postavil nov olimpijski rekord. Drugo mesto je dosegel njegov rojak Robinson v času 21,1 sek.; šele tretji je bil »najhitrejši Evro-pejec na teh olimpijskih igrah Holandec Osendarp v času 21,3 sek. Sledili so Švicar Hänni, Orr iz Ka-nade in Holandec Van Beveren. Nemški tekmo-valci sploh niso prišli v odločilno tekmovalje. — Na vse gledalec je napravil Owens v teh dneh ne-izbrisen vtis. Vedno čil in svež, kot bi se igral. In obenem preprost fant, ki se v marsičem razli-kuje od drugih tekmovalcev. Ni čakal, da bi prišli k njemu njegovi sotekmovalci, temveč je sam sto-pil k njim in jim stisnil roko v priznanje njih pri-zadevanja. Takih športnikov nam manjka.

Hoja na 50 km je bilo najbolj naporno tekmo-valje dneva. 33 tekmovalcev, predvsem iz Evrope,

se je javilo na startu. Po poročilih med potjo smo prvotno pričakovali zmage Nemea Bleiweissa, a po 25 km je prišel na vodstvo Anglež Whitlock, ki je obdržal vodstvo do cilja v krasnem času in novem olimpijskem rekordu 4 ure 30 min. 41,4 sek. — V štirih urah in pol priti peš iz Ljubljane na Bled, to se zdi človeku skoro neverjetno. — Kljub ugod-nemu hladnemu vremenu je prišlo na cilj samo 21 tekmovalcev. Prvemu so sledili še Švicar Schwab, znani tekmovalci v hoji, Letonec Bubenhe in Stork (CSR). Proga je potekala približno po istih potih, ki so določeni za maratonsko tekmovalje.

Se daljša kot hoja na 50 km je bila borba v skoku s palico. Tekmovalje se je pričelo ob 16 in je končalo šele ob 21. 16 tekmovalcev je doseglo mero 4 m, vendar se je že tedaj pokazalo, da se bo vršila glavna borba med Američani in Japonci. In res so pri višini 4,15 m izpadli vsi tekmovalci razen treh Američanov in dveh Japoncev. Višino 4,25 sta preskočila dva Američana in dva Japonci. Ob avitu reflektorjev se je vršila borba za prvo mesto. Šele pri tretjem poskusu je uspelo Mea-dowsu (USA), da je v silnem zamahu zletel čez lato in s tem izboljšal olimpijski rekord za 4 cm. (Dosedanji olimp. rekord Miller (USA) 431,5; op. ured.) V nadaljnji borbi za drugo in tretje mesto je uspelo Japoncem Oeju in Nishidi, da sta pre-kosila Seftona (USA) in s tem priborila Japonski srebrno in bronasto kolajno.

V izločilnih tekmovaljih na 110 m z zapreka-mi je dosegel Ivanovič, naš najboljši atlet, drugo mesto in pride v drugo tekmovalje. To je naš prvi uspeh pri lahkoatletskih tekmovaljih.

V predteku na 1500 m je Goršek taktično sla-bo tekel in dosegel slab čas 4:14.

Današnji olimpijski program

V petek, 7. avgusta v Berlinu:

Jutri je predzadnji dan lahke atletike. Obenem prično s plavanjem! Tudi danes je še vedno 11 vrst športa na sporedu: lahka atletika (dopolodne in po-poldne), borenje (dopolodne in zvečer), mečevanje (dopolodne in popoldne), hokej, nogomet in polo (vse popoldne), jadrnanje v Kielu (dopolodne in popoldne), streljanje (dopolodne in popoldne), rokomet, kolesar-stvo in kajak (vse popoldne).

Lahka atletika bo danes in jutri v znamenju de-setoboja, kjer se bodo vršile takoj finalne borbe. Današnji prvi del desetoboja obsega: 100 m (ob 10), daljavo (ob 11.30), met krogla (ob 15), skok v višino (ob 16) in 400 m (ob 17.45).

Za desetboj Jugoslavija ni prijavila in ne po-slala nobenega. Ocenjuje se po novosestavljenih fin-skih tabelah. Olimpijski rekord (še po starih tabe-lah) brani Bausch (USA) 8462 točk (Los Angeles, 1932). Kasneje je bil ta rekord že zrušen po Nemu Lievertu, z odličnimi uspehi. Vprav pred kratkim pa je Američan Glen Morris v Milwaukee Lieverta prekosil. Ker si je Lievert poškodoval ramo, letos ne tekmuje na olimpijadi. Ze na zadnji olimpijadi je imel veliko smolo, ker se je tudi pri skoku ob palici poškodoval, sicer bi bil siguran prvak.

Poleg desetoboja so še medteki na 400 m (ob 15) in ob 17.30 finale na 400 m, Bo-li Carrov (USA) olimpijski rekord 46,2 tudi porušen kakor vsi do-sedanj, ki padajo, kakor zrele hruške in kakor, da človeške sposobnosti res nimajo meja. Ob 15.15 je finale v teku na 5 km. Ze v terek so se v izločilnih tekah kvalificirali najboljši za v finale. Olimpijski rekorder na 5 km je Lethinen (Finska) s 14:30. V terek je tekel »le« 15 minut in bil šele četrty v svoji grupi. Celo mali Japonček Murakoso ga je »nesel« kot drugi s 14:56,6. V finalu bodo tekli: Jensen (Svedska) 14:54, Murakoso, Ward (Anglija) 14:50, Lethinen, Zamperini (USA), Cerati (Italija), Liefert (Danska), Lash (USA), Salminen (Finska) in Höckert (Finska).

Ob 17.30 je še finale v teku na 400 metrov. Vsa lahkoatletska tekmovalja so v olimpijskem stadionu, kajak dvojka in enojka na 100 km, kjer nastopijo tudi naši tekmovalci, pa je v Grünau, na progi za regato. Tu tekmuje za Jugoslavijo Zidarn (Kajakklub Zagreb), v dvojici s krmarjem pa ing. Gaberšek, ing. Pogačnik in Savnik (vsi Kajakklub Ljubljana). Naši kolesarji so pripravljeni le za 100 km cestno dirko in ne nastopijo pred nedeljo, tudi veslači pridejo šele v terek na vrsto, plavači pa že jutri na 100 m prosto v izločilnih borbah.

V založbi državnega športa v Berlinu je izšla knjižica z življenjskimi podatki pribl. 1000 olimp-

tekmovalcev in kandidatov, ki letos nastopajo na olimpijadi. Urejena je po abecednem seznamu. Nima nobenega kazala za posamezne discipline — sicer so izdani za vsako panogo zopet posebni abecedni seznam — zato že s te strani nima posebne ve-ljave za uporabo. Zanimivo je še to, da ni v njej razen Ciganoviča (plavača) in Podhraškega (flore), ki pa letos niti ne nastopa, nobenega drugega Ju-goslovana v seznamu tisoč izvoljenih. Četudi še nismo »olimpijsko odlični«, bi se vendar naš OO lahko pobrigal, da bi se vsaj še kak naš odličn športnik predstavil svetu — vsaj v seznamu.

OLIMPIJSKE KOLAJNE

brez zimeke in umetniške olimpijade

Stanje v četrtek, 5. avgusta:

Država:	Zlata	Srebrna	Bronasta
Anglija	1	—	—
Argentina	—	—	—
Avstralija	—	—	—
Avstrija	—	1	—
Belgija	—	—	—
Bolgarija	—	—	—
Čehoslovaška	—	1	—
Danska	—	—	—
Egipt	1	1	2
Estonska	1	1	—
Finska	3	2	3
Francija	2	1	—
Grčija	1	1	2
Holandarska	—	—	2
Indija	—	—	—
Italija	1	1	1
Japonska	—	—	1
Jugoslavija	—	—	—
Kanada	—	1	2
Kitajska	—	—	—
Letonka	—	—	1
Madžarska	—	—	1
Mehika	—	—	—
Nemčija	4	5	7
Norveška	—	—	—
Poljska	—	2	1
Romunija	—	—	—
Švica	—	1	—
Svedska	1	1	2
Turčija	—	—	1
Uruguay	—	—	—
U. S. A.	10	6	2

Mednarodni katoliški esperantisti v Brnu

Železniška postaja v Brnu

Brno, 5. avgusta 1936.

Po dolgi deževni dobi se je zopet prikazalo ljubo solnce, morda ravno nam esperantistom na ljubo. Iz mnogih dežel so prihiteli katoliški espe-rantisti v lepo prestolnico Moravske. Ze v pone-deleček 3. avgusta je prišlo nekaj delegatov. Naiveč občudovanja je bil vreden pater dr. Kao iz Kitaj-ske, kateri je bil ves čas oblegan od esperantiste-tov. V terek, 4. avgusta pa je že kar mrgolelo esperantistov v »Besednem domu«, kjer so marljivi Brnčani vprizorili veselo enodejansko »Prodano ljubezen« od Neruda, ki je »vestransko zadovoljna poslušalec in žela ogromen aplavz.

V aredo, 5. avgusta je daroval sv. mašo menih Carolli iz Italije, med mašo so se podali esperan-tisti k obhajilni mizi. Pridigoval je g. dr. Kao o ljubezni med narodi ter je omenil, da je ravno esperanto najboljša sredstvo za zbliznanje narodov.

Ob 10. uri se je kongres slovensko začel v mestnem domu. Ves program je prenašala radio-postaja v Brnu. Kongres je otvoril predsednik pri-pravljalnega odbora, g. Aleš Berko. Uvodoma je pozdravil prevzvišenega škofa dr. Jožefa Kupka iz Brna, pokrovitelja kongresa, nato podžupana Sed-lacka, podpredsednika trgovske zbornice, poslanca Františka Drobnyja, rektorja redemptoristov v Br-nu, rektorja redemptoristov iz Plzna in zastopnike deželnih lig.

Brzojavno so kongres pozdravili: kardinal dr. Innitzer z Dunaja, Poljska esperantistska liga, Bri-tanska esperantistska liga. Mednarodni esperantiski kongres na Dunaju in Nikola Lisac iz Sarajeva. Prišlo pa je tudi mnogo pozdravov iz raznih dežel. Kongres je poslal pozdravne brzojavke sv. očetu v Rimu, predsedniku dr. Benešu, Masaryku, dr. Pre-čanu, nadškofu v Olomucu in kardinalu Gaspariju v Pragi.

Predsednik Mednarodnega Katoliškega Espe-rantskega združenja je nato dal besedo zastopni-kom deželnih lig. Vsa zastopnik je pozdravil kon-gres najprvo v svojem narodnem jeziku in nato v esperantu.

Prvi je pozdravil kongres franciškan dr. Kao iz Kitajske, ki je žel buren aplavz, nato franciškan Carolli iz Italije, gđc. Dandova iz Prage, gđc. He-lena Fiedler iz Budimpešte, g. Chiba iz Dunaja, g. Golobič Peter iz Jugoslavije, ki je prečital tudi pozdrav prevzvišenega knezoškofa dr. Gregorija Rožmana. Govorili so še zastopniki Francije, Polj-ske in Nizozemske.

Predsednik Heitler je zaključil uvodno sejo z globokim, krasnim govorom, v katerem je omenil, da danes ne vlada samo materijalna kriza, tem-več v prvi vrsti duševna kriza, h kateri so precej doprineeli tudi katoličani sami, ker ne živijo po sv. evangeliju. Omenil je besede nekega konver-tita, ki se je izrazil, da je mislil, da bo našel v katoliški Cerkvi »same svetnike«. Eni pridigujejo ljubezen, a v srcu nosijo sovraštvo, govorijo o po-nižnosti, a so ožabni, propagirajo poštenost, a sami so nepošteni itd. G. predsednik je apeliral na vse katoliške esperantiste, naj pokažejo povsod, da so pravi katoličani. Sejo je zaključil a pozdravom: Laudate eas Jusu Kristo (hvaljen Jezus). Pre-vzvišen škof dr. Kupka pa je podelil vsem kon-gresistom svoj blagoslov. Kongresisti so odšli v »Besedni dom« k skupnemu kosilu. Popoldne pa so si ogledali zanimivosti mesta Brna. G. P.

Ali ste že
poravnali naročnino?

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem naznanjamo tužno vest, da je naš ljubljani sin in brat, gospod

Anton Prešeren

učitelj, narednik-dijak

v vojaški bolnišnici v Kosovki Mitrovici po kratki in mučni bolezni.

v 24. letu starosti, nenadoma umrl.

Svete maše zadušnice se bodo brale v cerkvi na Koroški Beli.

Slovenski Javornik, dne 6. avgusta 1936.

Žalujoci

Umrli nam je naš predobri soprog, oče in brat, gospod

šum. inž. **Anton Sodnik**

rezervni kapetan I. kl.

Pogreb blagega pokojnika bo v soboto, dne 8. avgusta ob 17 iz splošne bolnišnice v Ljubljani.

Sveta maša zadušnica bo v cerkvi sv. Jožefa v četrtek, dne 13. avgusta ob 7 zjutraj.

V Ljubljani, dne 8. avgusta 1936.

Rodbina Sodnikova

„RAD“ tovarna kovinastih izdelkov

BEOGRAD, Surdučkova 3, telefon 25739

Kupujte gorilce (Brenner) in kapice (Glaskappe) domačega izdelka v najboljši kvaliteti, po spodaj navedenih izredno nizkih cenah:

Gorilci (Brenner) v velikosti:	3	5	8	11	za 100 komadov
	125.-	130.-	165.-	245.-	
Kapice (Glaskappe)	25.-	28.-	28.-	40.-	za 100 komadov
Na te cene dajemo po višini naloga razne popuste.					
Razpošiljamo v vsaki množini. Zahtevajte vzorce in specialne oferte.					

Tinček in Tonček kot detektiva

124.

Nove pustolovščine.

Pritrdili so splov k bregu in izstopili. Dečkoma je v tesnobnem pričakovanju burno utripalo srce.

Prva se je začela vzpenjati po mogočnih stopnicah gorila. Tinček in Tonček sta se še nekaj časa obotavljala, kakor da se ne moreta prav odločiti, ali bi šla novim pustolovščinam nasproti ali ne, potem pa sta se ojunčila in počasi odkorakala za gorilo. Cisto zadaj pa je capljaj vrli kuža Muki kot rezervna vojska.

Gorila je bila v pravem bojnem razpoloženju. Vendar pa je bilo tudi v njenih očeh opaziti neko skrb. Zamišljeno je brundala predse. »Poglej, kako čudno se obnaša!« je Tonček šepnil Tinčku na uho. »Nemara pa že ve, kam gremo in kaj nas čaka.«

»Mogoče, vse je mogoče,« je Tinček kratkobesedno odgovoril in skomignil z ramo. »Kaj bi ugibala, kako in kaj — saj bova kmalu na lastne oči videla, kam nas je zanesla pot!«

Tudi kuža Muki je bil čudno nemiren. Od časa do časa je polglasno zabeskal predse in zacvilil, da je šlo skozi ušesa.

»Meni se vse tako zdi,« je spet povzel besedo Tonček, »da bova zdajle doživela stvari, kot jih ni še nihče na tem svetu.«

»Poglej, pogledj, kaj pa je tamle!« je zdajci vzkliknil Tinček in pokazal z roko predse.

+ Globoko užalosteni javljamo prijateljem in znancem tužno vest, da je Vsemogočni poklical k Sebi in boljše življenje našega dragega očeta, starega očeta, gospoda

Ivana Möscha

posestnika in gostinčarja

Pogreb blagega pokojnika bo v petek, dne 7. avgusta 1936, ob pol 17. uri izpred mrtvašnice na mestnem pokopališču na Pobrežju. Sveta maša zadušnica se bo brala v ponedeljek, dne 10. avgusta, ob 7 zjutraj v stolni in mestni župni cerkvi. — Ohranimo blagemu pokojniku trajen spomin! — Maribor, dne 7. avgusta 1936.

Ivan in Marija Möscha.

Alja Rahmanova:

23

Tovarna novega človeka

Roman.

»Kje pa so listine?« je vprašala z najmirnejšim obrazom, ki si ga je mogoče misliti.

»Listine?« je zavpil jezno. »Ali res ne morete razumeti, da so minute, v katerih gre človeku za važnejše stvari, kot so vaše preklete listine?«

Brez besed je stopila k njegovi pisalni mizi, vzela beležnico in pošto ter zapustila kabinet.

Tovariš Vladimirov je začel zopet tekati po sobi kot tiger v kletki. Me je li ljubila ali ne? se je izpraševal vedno znova. Ali bi me vzela, če bi jo bil zasnil po vseh pravih spodobnostih? Po pravih logikah bi moral zdaj še bolj gotovo pristati! Kako to, da je odklonila? Zakaj? O, in če že koga ljubi? Pri tej misli mu je mrz spreletel hrbet, čustvo prav nekomunističnega ljubosumja mu je kljuvalo v prsih. Kolikokrat je razlagal v svojih predavanjih, da mora pravi komunist prepustiti ženo, ki jo ljubi, brez vsakega čustva svojemu tekmeču, če mu je bolj naklonjena —, zdaj pa se je upiralo v njem vse že ob sami misli, da bi mogla biti Tanja komu le količkaj naklonjena.

»Kaj je vendar z menoj?« se je spraševal. Zdi se, da človek sam sebe nikdar popolnoma ne spozna. Zdi mi se že osem in trideset let; mislim sem, da se popolnoma poznam, pa se je mahoma v meni vse preobrnilo od vrha do tal! Ljubosumen sem zaradi neumnega dekleta! Oh, ta bi bila pa lepa!

Tako sta pretekli dve uri in ko je Tanja zopet potrkala na vrata njegovega kabineta, je hodil tovariš Vladimirov še vedno sem in tja in polglasno psoval sebe, Tanjo in namišljenega ženina.

»Tako,« je dejala in položila mapo na mizo. »Tu so listine; dokončala sem jih. Pogledati morate le, če je vse prav, in potem lahko podpišete!«

Pogledal jo je, otrpel od začudenja. Medtem ko je brezumnež tekal sem in tja po svoji sobi, je opravila vse njegovo delo, je delala zanj pridno in točno — po prečuti noči! Hotel se ji je zahvaliti in jo prijeti za roko. A posmejala se je, mu odtegnila roko in pokazala na enega izmed mnogih lepakov, ki so krasili stene: »Sejanje v roko je odpravljenole!«

Tovariš Vladimirov je počasi povsle roko in ji prosoče pogledal v oči. A obrnila se je k vratom, dejala: »Na svidenje!« in odšla.

Tovariš Vladimirov se je spustil na divan, na nesrečni divan, zagrebel svojo glavo v blazino in šepetal tiho predse:

»Tanja, Tanja! Kaj si storila z menoj!«

Tisti večer Tanja dolgo ni mogla zaspati. Sedela je pri odprtem oknu in prisluškovala v noč. Temno nebo, zamolklo udarjanje valov, sveži vonj mlade trave — vse to se je družilo v tako ubranost, je dihala tak pokoj in mir, da Tanja nikakor ni mogla razumeti, kako je moglo biti v njeni notranjosti tako razgurno, tako razorano, tako razrvano. Saj je vendar temna noč tako zapovedujoče vabila v tišino, v popolno pozabljenje vsega tistega, kar je prinesel svetli, glasni, hrupni dan!

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pelitna vrstica po Din 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodobne

Pošteno služkinjo

za vsa hišna dela takoj sprejem. Naslov v upr. Slovence pod št. 11428. b

Vajenci

Učenca

za špecerijsko veletrgovino s predpisano šolsko izobrazbo — najmanj dva razreda sred. šole — isčem. Ponudbe na trdiko Lukas, Celje. (v)

Stanovanja

Stanovanje

tri- ali štirisobno, z vsemi pritlikinami — oddam pri bežigradski soli. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 11434. (b)

Dvosobno stanovanje

s kopalnico oddam takoj. Tyrševa cesta 53. (c)

Razno

Trgovina s čevlji

dobro uvedena, na prometni točki v Ljubljani, sprejme v komisijsko prodajo različne čevlje, razne ženske torbice in aktovke, kakor tudi moške in ženske nogavice. Obračun tedenski. Promet dober. Ponudbe pod »Komisija« P 11427 na upr. »Slovenca«. (r)

Posredstva

Ogleden oglas v »Slovenca«: posredstvo ti hitro prodaja, če že ne z gotovim denarjem pač kupca ti s knjižico (v).

Štiristanovanjsko hišo

v predmestju Kranja — prodam. — Gorenja Sava štev. 49. (p)

Hotel na otoku Krku

skoraj nov, 50 sob kompletno urejenih, ves inventar nov in komplet, perilo, porcelan, srebro, terasa, plaža, čoln, v polnem obratu, se izproste roke prodaja. — Vprašati: Fr. Hočvar, Zagreb, Radlišna ul. 11. (p)

Denar

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana, Krekov trg 10. (d)

Hranil. vloge

Vseh denarnih zavodov in vrednostne papirje vnovčuje po najvišji ceni takoj v gotovini Alojzij Planišek, Ljubljana, Beethovnova ulica 14-I.

Komisij. trgov. podjetje

v Zagrebu, dobro idoče, ki mnogo posluje s Slovenski trg. korespondenci. Prvorazredno zaposlenje gospodu ali dami, sigurna eksistenca. — Potrebno je 60.000 Din gotovine. Informacije daje iz usluge: Poslovalnica Pavleković — Zagreb, Illica 144. (d)

Vnajem

Lokal

45 m², v neposredni bližini magistrata, s 1. novembrom oddam. Ponudbe pod »Prometno« št. 11425 upravi »Slovenca«. (n)

Objave

V Mariboru

sem zgubil črno denarnico s ključem. — Najditelj naj isto odda podružnici »Slovenca« v Celju proti nagradi 200 Din. (o)

Auto-motor

Za izlete

odprt 7 sedežni avto, po želji v inozemstvo, Vam nudi Ivana Sušteršič — telef. 31-87. (t)

Kupimo

Zložljivo posteljo

dobro ohranjeno, kupim. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Snažba« 11420. k

Prodamo

Vsa tetna oblačila,

lister, buret, kaša, v odlični izdelavi dobite poceni pri Preskerju. Sv. Petra cesta 14.

Kolesa

kromirana in ponikljana, najboljših nemšk. znamk, napredaj po neverjetno nizkih cenah samo v Novi trgovini, Tyrševa 36.

PREMOG DRVA IN Karbo paketi

pri Iv. Schumi Dolenjska cesta Telefon štev. 2951

Železen štedilnik

dobro ohranjen, prodam. Vprašati: Vrazov trg 4, I. nadstr., desno, soba 91.

Nogavice, rokavice in pletenine Vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in najceneje tvrdka Karl Prelog, Ljubljana, Zidovska ulica in Stari trg. (1)

Lipov med

svetel, zdravstveno zaječčen, kante 10 kg 150 Din kante 30 kg 385 Din franko voznina razpošilja G. Drechsler, Tuzla. (1)

CITAJTE IN ŠIRITE »SLOVENCA«

Viktor Hufnagel

podnadzornik drž. policijske straže

dne 6. avgusta 1936, po dolgi in mukopolni bolezni, previden s tolažili svete vere.

Na zadnji poti ga spremimo v soboto, 8. avgusta, ob 4 pop. iz hiše žalosti, Glince-Tržaška cesta 14, na pokopališče na Viču. Ljubljana, dne 6. avgusta 1936.

Globoko žaluječa Marija, soproga, s sinom Viktorjem — in ostalo sorodstvo.

Marijo Kavčič roj. Logar

ki je po dolgi in mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, dne 5. avgusta 1936 umrla.

Truplo blagopokojne bomo spremili danes popoldne ob 5. uri iz Bohoričeve ulice št. 27 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 7. avgusta 1936.

Globoko žaluječa rodbina Kavčič - Poznič.

ZAHVALA. Za množične izraze iskrenega sočutja ob priliki izgube našega ljubega brata

Franca pl. Levičnika

izrekamo našo najiskrenejšo zahvalo, zlasti se zahvaljujemo gg. Majcenu, tajniku Ljubljanske mestne hranilnice in sreskemu načelniku v Škofji Loki g. Legatu za njunin trud povodom prevoza rajnega, odposlancema kr. banske uprave, komandantu Loške garnizije za častno vojaško spremstvo, in vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti.

Ljubljana, dne 7. avgusta 1936.

Bratje Levičnik.

Tedaj se je Tanja domislila stih, ki ga je nekoč nekje brala in je takrat zaslutila v njem podobo svojega življenja:

Ponoči v sinjemodri je kapeli prižgal voščenko mož v meniški temni halji. V njen svit so vzdihli mi iz prs kipeli, da srečam te nekoč, predragi, ki čakaš me v neznani temni dalji...

Zena, ki je govorila te besede, ni mogla hrepeneti po tem srečanju bolj kakor Tanja, ni mogla sanjati bolj iskreno o dnevu, ko bo srečala moža, ki bi se mu vdala z vsem svojim življenjem, z vsem svojim bitjem! Ta žena morda še sanja — in Tanja? Kako vse drugače je vendar prišlo!

Se enkrat se je spomnila razgovora s tovarišem Vladimirovim, spomnila se je izraza trpljenja in žalosti, ki ga ni mogel skriti. Prosil jo je, naj postane njegova žena. Ljubil jo je torej! In njegove oči so jo povedale jasno, da ni lagal. A Tanja sama? Naj je iskala v svojem sreču, kolikor je hotela — ljubezni ni našla v njem! Morda bi jo bila našla — toda sam je vse uničil. Razdejal je cvet, preden se je razvil popek. Pač je čutila zanj nekaj kot usmiljenje; toda še večja je bila v njej bojazen. Bala se ga je in če je le pomislila, da bi se moglo ponoviti, kar se je zgodilo, je obupavala. Prepričana je bila, da vse življenje ne bo več mogla zahrepeneti po ljubezni in ni si mogla predstavljati, da bi se je smel še kdaj kdo le dotakniti. Naj li iz tega nastane ljubezen? Ljubezen? Hrepenenje po iskreni, brezmejni združitvi, po kateri bi ne bilo nikdar več ločitve?

Ne, ne, je govorila Tanja predse, tisočkrat ne! Ne morem ga ljubiti in ne morem postati njegova žena!

Celoletna naročnina na: Zbirko domačih pisateljev, 3 vezane knjige Din 132.- ali mesečno Din 11.- Zbirko domačih pisateljev, 3 vezane knjige Din 156.- ali mesečno Din 13.- Jugoslovanska knjižarna Kosmos.